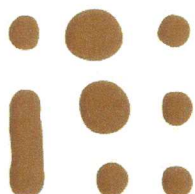

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. (ARÚ Praha)

Letenská 4, 118 01 Praha 1

IČO: 67985912

**ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV
AV ČR PRAHA**

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o činnosti a hospodaření za rok 2017

Zpracována:

15. května 2018

Zpracovali:

Mgr. Jaroslav Řídký, Ph.D.

Naděžda Pulcová (ekonomická část)

Ředitel ARÚ Praha:

Mgr. Jan Mařík, Ph.D.

Radou ARÚ schválena dne:

20. června 2018

Předseda Rady ARÚ:

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

Dozorčí radou projednána dne:

30. května 2018

Předseda Dozorčí rady ARÚ:

PhDr. Pavel Baran, CSc.

Obsah

I. Orgány a struktura ARÚ Praha	3
I.1. Složení orgánů pracoviště	3
I.2. Změny ve složení orgánů	4
I.3. Informace o činnosti orgánů	5
I.4. Informace o změnách zřizovací listiny	7
I.5. Organizační a personální struktura ARÚ Praha	7
II. Hodnocení hlavní činnosti	11
II.1. Obecné vymezení činnosti ARÚ Praha.....	11
II.2. Výzkumný záměr a grantové projekty	11
II.3. Hlavní výsledky a výstupy činnosti v r. 2017	14
II.4. Publikáční činnost ARÚ Praha.....	21
II.5. Zvané přednášky ARÚ	23
II.6. Vědecká ocenění.....	24
II.7. Členství v odborných komisích a redakčních radách	25
II.8. Zpracování a šíření vědeckých informací	31
II.9. Památková péče a záchranné archeologické výzkumy	33
II.10. Pedagogická činnost	42
II.11. Organizace konferencí a účast na nich	44
II.12. Mezinárodní projekty a spolupráce	48
II.13. Popularizační činnost	52
III. Hodnocení další a jiné činnosti.....	59
IV. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření.....	59
V. Finanční informace	60
VI. Předpokládaný vývoj činnosti ARÚ Praha	60
VII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí.....	71
VIII. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	71
IX. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.....	72

Přílohy

1. Zpráva auditora o ověření účetní závěrky za rok 2017 s přílohami
2. Účetní uzávěrka za rok 2017

I. Orgány a struktura ARÚ Praha

I.1. Složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště

Ředitelem ARÚ Praha je Mgr. Jan Mařík, Ph.D. (jmenován 1. června 2017 na pětileté funkční období do 31. května 2022), který vystřídal doc. PhDr. Luboše Jiráň, CSc. (do 31. května 2017).

Rada ARÚ Praha

Rada ARÚ Praha byla zvolena dne 14. 12. 2016, a to v následujícím složení:

Interní členové:

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (předseda)

doc. Mgr. Petr Květina, Ph.D. (místopředseda)

Mgr. Gabriela Blažková, Ph.D.

PhDr. Helena Březinová, Ph.D.

Mgr. Jan Mařík, Ph.D.

Mgr. Jaroslav Řídký, Ph.D.

Externí členové:

doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D. (JČM Č. Budějovice, JU Č. Budějovice)

doc. Mgr. Karel Nováček, Ph.D. (FF Univerzity Palackého Olomouc)

doc. PhDr. Peter Pavúk, Ph.D. (UKAR FF UK Praha)

Tajemnice:

Mgr. Soňa Krásná

Dozorčí rada ARÚ Praha

Složení DR bylo do 30. 4. 2017 následující:

Členové:

JUDr. Lenka Vostrá (členka AR AV ČR, ÚSP AV ČR Praha, předsedkyně)

prof. PhDr. Jan Klápště, CSc. (FF UK Praha, místopředseda)

PhDr. Petr Novák, CSc. (Louny)

doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc. (ARÚB)

PhDr. Pavel Titz, Ph.D. (NM Praha)

Tajemník:

PhDr. Miroslav Dobeš, Ph.D. (ARÚ Praha)

I.2. Změny ve složení orgánů

Dne 1. 6. 2017 byl předsedkyní AV ČR prof. RNDr. Evou Zažímalovou, CSc. jmenován na pětileté funkční období ředitelem ARÚ Praha Mgr. Jan Mařík, Ph.D.

Akademická rada AV ČR jmenovala s účinností od 1. 5. 2017 na pětileté funkční období nové členy **Dozorčí rady** ARÚ Praha.

Členové DR:

PhDr. Pavel Baran, CSc. (člen AR AV ČR, FLÚ AV ČR, předseda)

Mgr. Michal Ernée, Ph.D., DSc. (ARÚ Praha, místopředseda)

doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc. (ARÚB)

PhDr. Jan Prostředník, Ph.D. (Muzeum Českého ráje v Turnově)

PhDr. Pavel Titz, Ph.D. (NM Praha)

Tajemník:

PhDr. Miroslav Dobeš, Ph.D. (ARÚ Praha)

I.3. Informace o činnosti orgánů

Ředitel řídil pracoviště osobně a/nebo prostřednictvím svých zástupců a vedoucích oddělení, sdružených do Kolegia ředitele. Kolegium ředitele se v r. 2017 sešlo čtyřikrát (38. - 41. zasedání: 14. 2.; 19. 5.; 11. 9.; 9. 10. 2017). Na zasedáních kolegia byli vedoucí oddělení informováni např. o hospodářské situaci ústavu, zvyšování mezd, výsledcích hodnocení pracovníků, grantových projektech, problematice vypracovávání a předávání NZ a odborných posudků z terénních výzkumů, informacích ze sněmu AV ČR, depozitářích ARÚ, problematice duševního vlastnictví, změnách v organizační struktuře ARÚ, metodice hodnocení výzkumných organizací od r. 2017 (Metodika 2017+); nových směrnicích ARÚ, nově připravované korporátní identitě ARÚ Praha, informacích z porady ředitelů ústavů AV ČR, zdravotním volnu a práci z domova, Strategii AV ČR, popularizačních a propagačních aktivitách a dalších otázkách.

Rada ARÚ Praha zasedala v r. 2017 čtyřikrát, a to na svém 29. (3. 1. 2017), 30. (1. 3. 2017), 31. (6. 6. 2017) a 32. (31. 10. 2017) zasedání. Na svých zasedáních Rada projednala např. následující otázky (příp. schválila jejich projednání per rollam):

- Tajnou volbu předsedy a místopředsedy Rady;
- výběrové řízení na obsazení ředitele ARÚ Praha (L. Jiráň do 31. 5. 2017);
- návrh na jmenování nového ředitele ARÚ Praha;
- změny ve strukturách a činnosti ARÚ Praha po jmenování nového ředitele (od 1. 6. 2017 je novým ředitelem jmenován J. Mařík)
- změny mezd v r. 2017;
- novou vědeckou strategii ARÚ Praha;
- periodika vydávaná ARÚ Praha a jejich další strategie;
- výroční zprávu ARÚ Praha za r. 2016;
- účetní uzávěrku r. 2016;
- finanční plán na rok 2017;

- přihlášky grantových projektů podávaných v r. 2017 tuzemským i zahraničním poskytovatelům – formální podobu nových návrhů podávaných Radě;
- návrhy témat, kterými by se Rada měla zabývat na následujících zasedáních

Dozorčí rada ARÚ Praha (DR) se v roce 2017 sešla na dvou zasedáních, a to 28. 2. a 29. 5. Z prvního zasedání byl omluven P. Kouřil, druhého zasedání se v novém složení zúčastnili všichni členové DR. K relevantním bodům jednání byl vždy přizván ředitel pracoviště, případně jím pověřený zástupce. DR projednala:

- zprávu o činnosti DR za rok 2016;
- návrh rozpočtu na rok 2017;
- výroční zprávu o činnosti a hospodaření ARÚ Praha za rok 2016 včetně výroku auditora;
- vydala předchozí souhlas s nájmem nebytových prostor v Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR, v. v. i.;
- doporučila řediteli změnu v personálním obsazení auditu pro rok 2017, pokud jej provádí tatáž osoba již několik let po sobě;
- per rollam projednala a určila auditora k ověření účetní uzávěrky ARÚ za rok 2017;
- ohodnotila manažerské schopnosti ředitele.

Během roku byli předseda i členové DR průběžně v kontaktu s tajemníkem DR a ředitelem pracoviště; podle potřeby spolu konzultovali úkony, procedury a materiály spadající do kompetence DR.

Shromáždění vědeckých pracovníků (SVP) se v roce 2017 sešlo dne 6. 12. 2017. Během SVP byly projednány následující body:

- Nový ředitel ARÚ Praha J. Mařík představil změny v organizační struktuře ARÚ;

- ředitel seznámil shromáždění s koncepcí činnosti ARÚ a prioritami činnosti do budoucna;
- SVP bylo informováno o nové možnosti čerpání Podpory interních projektů (tzv. PIP), a to počínaje r. 2018;
- SVP bylo obeznámeno s podobou nového loga ARÚ Praha, jehož závazný manuál bude připraven v průběhu prvního čtvrtletí 2018.

I.4. Informace o změnách zřizovací listiny

Zřizovací listina ARÚ Praha byla vydána Akademií věd ČR 28. června 2006 s platností od 1. ledna 2007. Od vydání zřizovací listiny se její znění nezměnilo. Zřizovací listina je zveřejněna v Rejstříku veřejných výzkumných institucí na <http://rvvi.msmt.cz/>.

I.5. Organizační a personální struktura ARÚ Praha

Organizační struktura

Zástupci ředitele ARÚ Praha jsou:

- doc. Mgr. Petr Květina, Ph.D., zástupce ředitele pro vědu;
- Mgr. Jaroslav Řídký, Ph.D., zástupce ředitele pro vnější vztahy.

Asistentka ředitele: Mgr. Soňa Krásná

ARÚ Praha je nově strukturován do pěti vědeckých oddělení (koncepte dlouhodobé odborné strategie jednotlivých oddělení je uvedena v Kapitole VI), celků s funkcí odbornou (koordinace výzkumu), pedagogickou (školení doktorandů, vysokoškolské působení pracovníků), organizační (provoz oddělení, evidence výzkumů a nálezů). Těmito odděleními jsou:

- **Oddělení archeologie pravěku OAP** (vč. základny v Kutné Hoře; vedoucí doc. Mgr. Petr Květina, Ph.D.);
- **oddělení archeologie středověku OAS** (vč. základny na Pražském hradě, na Vyšehradě a v Žatci; vedoucí Mgr. Jana Maříková Kubková, Ph.D.);

- **oddělení přírodních věd a archeometrie OPA** (vč. Laboratoře archeogenetiky a Restaurátorských laboratoří; vedoucí Mgr. Alžběta Frank-Danielisová, Ph.D.);
- **oddělení informačních zdrojů a archeologie krajiny OIZAK** (vč. archivu ARÚ, knihovny a Radiouhlíkové laboratoře; vedoucí PhDr. Martin Kuna, CSc., DSc.);
- **oddělení terénní archeologie OTA** (vedoucí Mgr. Drahomíra Malyková, Ph.D.).

V rámci ředitelství ARÚ existuje Referát památkové péče (vedoucí Mgr. Jan Mařík, Ph.D.) zajišťující agendu spojenou s ohlašováním stavebních akcí. Technické úkoly a ekonomickou agendu zajišťuje oddělení THS (technicko-hospodářská správa; vedoucí Naděžda Pulcová). Od r. 2007 v ARÚ rovněž působí tiskový mluvčí (od 2014 Mgr. Jaroslav Řídký, Ph.D.). Podrobnější informace o činnosti oddělení a tiskové zprávy o činnosti ARÚ lze najít na webových stránkách ARÚ Praha (www.arup.cas.cz).

Profesní skladba

K 31. 12. 2017 zaměstnával ARÚ Praha 121 pracovníků, jejichž celkové kapacity činily 101 pracovních úvazků. Z tohoto počtu bylo 38 **vědeckých pracovníků** v kategorii **V1-V6** (V1 - 0, V2 - 2, V3 - 3, V4 - 9, V5 - 15, V6 - 9), 52 **vysokoškolských pracovníků** mimo stupně vědeckých pracovníků a 31 administrativních pracovníků, techniků a dalších. Mezi vědeckými pracovníky a vysokoškolsky vzdělanými pracovníky ve výzkumu byli archeologové, přírodovědci (antropologové, archeozoolog, paleobotanikové, geolog aj.). Pět vysokoškolsky vzdělaných pracovníků pracuje v knihovně a bibliografickém úseku, dva jsou specialisté na výpočetní techniku a dva odborníci na technologii zpracování kovů a restaurátorské práce.

Došlo ke snížení celkového objemu pracovních úvazků ze 103 na 101, tento pokles zaměstnanců souvisí s řešením účelově financovaných projektů.

Zařazení do kvalifikačních stupňů

V souladu s Kariérním řádem vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR procházejí vědečtí pracovníci ARÚ pravidelnými atestacemi, které sledují jejich zařazení do kvalifikačních stupňů. V roce 2017 bylo atestováno ve dvou kolech (20. 3. 2017 a 24. 10. 2017) celkem 7 pracovníků ARÚ. Jednalo se o pracovníky, jejichž pracovní smlouvy byly uzavřeny na dobu určitou s platností do roku 2017 nebo byli atestováni na vlastní žádost. Ve třech případech doporučila atestační komise zvýšení zařazení o jeden kvalifikační stupeň, ve 4 případech zachování stejného kvalifikačního stupně.

K zajištění atestací byly ředitelem ARÚ Praha jmenovány ad hoc následující atestační komise:

První komise (březen 2017) pracovala ve složení: Mgr. Petr Květina, Ph.D. (předseda komise); Mgr. Jan Mařík, Ph.D.; PhDr. Jan Frolík, CSc.; Mgr. Alžběta Frank Danielisová, Ph.D.; doc. Mgr. Karel Nováček, Ph.D.; doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D.

Druhá komise (říjen 2017) pracovala ve složení: prof. PhDr. Sommer Petr CSc., DSc. (předseda komise); Mgr. Petr Květina, Ph.D.; doc. PhDr. Salač Vladimír CSc.; doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D.; Prof. PhDr. Petr Charvát, DrSc.; PhDr. Milan Salaš, CSc., DSc.

Ke konci roku 2017 byla skladba vysokoškolských a vědeckých pracovníků podle atestačních stupňů následující:

- vysokoškolští pracovníci (mimo stupně atestovaných pracovníků): 52
- odb. pracovník výzkumu a vývoje (stupeň 1): 0
- doktorand (stupeň 2): 2
- postdoktorand (stupeň 3a): 3
- vědecký asistent (stupeň 3b): 9
- vědecký pracovník (stupeň 4): 15
- vedoucí vědecký pracovník (stupeň 5): 9

Vědecké a pedagogické hodnosti (z kategorie V1-V6)

Mezi pracovníky ARÚ bylo ke konci r. 2017 následující rozdělení vědeckých a pedagogických hodností:

- DrSc. (DSc.): 6; CSc., Ph.D., Dr.: 45;
- profesor: 6; docent: 4;
- Mgr. (34), PhDr. (24), RNDr. (5), Ing. (3).

Kategorie	Průměrný počet pře-početných úvazků	Průměrná měsíční mzda včetně náhrad (dovolené)	Průměrná měsíční výše příplatků (osobní příplatky, příplatky za vedení)	Průměrná měsíční výše odměn (granty, roční odměny, mimořádné odměny)	Průměrný měsíční výdělek
V1 - odb. pracovník výzkumu a vývoje	0,57	22 270 Kč	5 343 Kč	- Kč	27 613 Kč
V2 - doktorand	1,6	22 328 Kč	2 640 Kč	2 924 Kč	27 893 Kč
V3 - postdoktorand	3,1	26 034 Kč	3 720 Kč	3 418 Kč	33 172 Kč
V4 - vědecký asistent	9,6	27 392 Kč	3 355 Kč	3 889 Kč	34 636 Kč
V5 - vědecký pracovník	13,85	31 041 Kč	6 078 Kč	5 786 Kč	42 905 Kč
V6 - vedoucí vědecký pracovník	5,74	39 019 Kč	9 841 Kč	10 534 Kč	59 394 Kč

Průměrné měsíční výdělky vědeckých pracovníků zařazených v kategorii V1-V6

II. Hodnocení hlavní činnosti

II.1. Obecné vymezení činnosti ARÚ Praha

ARÚ Praha se zaměřuje na výzkum minulosti člověka v celé její šíři a komplexně ve vztahu k celé řadě kulturních, biologických a environmentálních proměnných. ARÚ zasahuje do všech oblastí studia archeologických pramenů u nás i v zahraničí, a to od fáze terénního výzkumu, přes studium hmotných pozůstatků například v kontextu archeologických kultur, až po zobecňující modely minulých společností.

Tato činnost je prováděna v rámci odborných oddělení, složených z jednotlivců a týmů seskupených k řešení konkrétních projektů. Spektrum činností oddělení a týmů ARÚ vychází z dlouhé tradice, kterou si v dané oblasti základního výzkumu nese a současně odráží i aktuální stav daný společenskou poptávkou a logicky také úspěšností projektových žádostí.

Vedle esenciálního základního výzkumu směřují aktivity odborných oddělení a týmů ARÚ také do oblasti aplikovaného výzkumu. Jedná se zejména o dlouhodobé zajišťování a rozvíjení oborové infrastruktury, činnosti v oblasti péče o archeologické dědictví a závazky ARÚ vyplývající ze zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči. ARÚ rovněž spravuje největší oborovou knihovnu v ČR a zpřístupňuje ji odborníkům, studentům i širší veřejnosti.

Významnou činností ARÚ je také komunikace se širší laickou veřejností na úrovni prezentace výsledků vědecké práce, či poskytování informací spojených s ochranou archeologického dědictví.

ARÚ průběžně naplňuje také svou roli garanta odborné úrovně oboru, která vyplývá ze zákona č. 20/1987 Sb. O státní památkové péči v platném znění (srov. kap. II.8.) a účastní se přípravy dalších legislativních úprav.

ARÚ Praha byl také v roce 2013 (30. 1. 2013) začleněn do seznamu znaleckých ústavů podle zákona o znalcích a tlumočnících č. 444/2011 Sb. v oboru školství a kultura v rozsahu znaleckého oprávnění pro oblast archeologie. Jedná se zejména o oblasti: archeologického terénního výzkumu, technického, laboratorního, restaurátorského a vědeckého zpracování a interpretace archeologických nálezů; výzkumu archeologické teorie, metod a metodiky; provádění záchranných archeologických výzkumů.

II.2. Výzkumný záměr a grantové projekty

Vědecký výzkum v ARÚ Praha byl v r. 2017 financován především prostřednictvím „institucionální podpory výzkumné organizace (AV ČR)“ a účelových prostředků věnovaných jednotlivým projektům grantovými agenturami. V r. 2017 bylo v ARÚ řešeno 13 účelově financovaných projektů, podporovaných

tuzemskými grantovými agenturami a institucemi: GA ČR (6), Projekt regionální spolupráce (1), Projekty OP VVV (2), nadační fond Neuron (1) a 3 projekty NAKI. Další tři mezinárodní projekty byly podporovány z evropských či jiných zahraničních zdrojů (srov. kap. II.12).

V roce 2017 byl ARÚ a jeho vědečtí pracovníci příjemcem/řešitelem nebo spolupříjemcem/spoluřešitelem těchto 14 tuzemských a 3 zahraničních projektů:

- **Archeologický informační systém České republiky – druhá generace (AIS-2).** CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_013/0001439, MŠMT OP VVV (M. Kuna) 2015-2019 (2022)
- **ARIADNE - Advanced Research Infrastructure for Archaeological Dataset Networking In Europe.** ARIADNE - EU, 7.RP – INFRASTRUCTURES-2012-1, Grant Agr. No. 313193 (M. Kuna) 2013-2017
- **Croatian medieval heritage in European context: mobility of artists and transfer of forms, functions and ideas.** CROMART, Croatian Science Foundation (J. Maříková Kubková) 2014-2018
- **Časně eneolitická ohrazení v Čechách. Trubín, okr. Beroun.** R300021703, AV ČR, podpora místní a regionální spolupráce (M. Dobeš) 2017
- **Doktorandská škola archeologie: nové metody, technologie a výzkum historického dědictví (DONOTE).** CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_018/0002686, MŠMT OP VVV (L. Jiráň) 2017-2022
- **INDIHU – vývoj nástrojů a infrastruktury pro digital humanities.** DG16P02B039, MK ČR, NAKI II (D. Novák) 2016-2020
- **Integrovaný informační systém archeologických pramenů Prahy.** DF13P01OVV014 MK ČR, NAKI (I. Boháčová) 2013-2017
- **Keltská oppida a jiná hradiště – mezikulturní srovnání.** 17-20106S GA ČR (V. Salač) 2017-2019
- **Mobilita a sociální status populace časně doby bronzové na jantarové stezce. Výpověď pohřebiště v Mikulovicích.** 16-14855S GA ČR (M. Erné) 2016-2018
- **Prubířský kámen prehistorie.** 16-22207S GA ČR (M. Ježek) 2016-2018
- **Skryté lidské aktivity v horských oblastech. Archeologický a paleoekologický výzkum na Šumavě.** 17-17909S GA ČR (D. Dreslerová) 2017-2019
- **Stavební struktury, areály aktivit a organizace sídelního prostoru na mladoneolitických sídelních areálech (5000/4900 – 4500/4400 př. n. l.).** 15-16963S GA ČR (J. Řídký) 2015-2017
- **Středověká populace v centru a na venkově. Archeologie, bioarcheologie a genetika na pohřebištích Pražského hradu, středních a východních Čech.** Centrum Excellence 14-36938G, 2014-2018, GA ČR (J. Frolík)
- **Socio-rituální centrum v mladoneolitickém období (4900-4500 př. n. l.).** Nadační fond Neuron - (J. Řídký) 2015-2017
- **Vápenné materiály pro restaurování a konzervování autentických prvků historických staveb.** DG16P02H012, 2016-2020, MK ČR, NAKI, ARÚ Praha spolupříjemce (I. Herichová)

- **VirtualArch - Vizualizací ke zhodnocení – Pro lepší využití skrytého archeologického dědictví ve střední Evropě / Visualize to Valorize – For a better utilisation of hidden archaeological heritage in Central Europe.** VirtualArch, Interreg Central Europe, CE947, Natural and Cultural Resources (J. Mařík) 2017-2020

V r. 2017 bylo úspěšně ukončeno 5 projektů, v nichž pracovníci ARÚ vystupovali jako hlavní řešitelé. Zároveň bylo v roce 2017 zahájeno 5 nových projektů.

V r. 2017 Akademie věd ČR pokračovala v projektu **Strategie AV21**, jehož podtitul *Špičkový výzkum ve veřejném zájmu* jej charakterizuje jako snahu o nové efektivní propojování výzkumných témat a výzkumných potenciálů v rámci AV ČR i mimo ni (tedy o propojování s dalšími institucemi zabývajícími se špičkovým výzkumem). Strategie se zaměřuje na témata, která jsou chápána jako společensky vysoce aktuální a výsledky jejich výzkumu společensky velmi potřebné.

ARÚ Praha se již v roce 2015 zapojil do řešení výzkumného programu *Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací*. Tento program sleduje proměny historických i současných podob (středoevropského státu a jeho oscilaci mezi kladnou a zápornou podobou organizace, která společnost jednou tyranizuje (barbarství), jindy přivádí k humanitě a kultuře (civilizace). ARÚ se v r. 2017 podílel například přednáškou V. Salače *Keltové a Evropa* na půdě Obchodní akademie Dr. Edvarda Beneše ve Slaném a formou rozhovorů v Lidových novinách (*Měli Bójové vlast na našem území? To vůbec není jisté, upozorňuje archeolog*, 11. 6. 2017; *Když Germáni válčili o Čechy. Uplynulo 2000 let od nejstarší známé bitvy českých dějin*, 1. 10. 2017).

ARÚ se dále podílí v rámci uvedeného výzkumného programu výstavním projektem *Dědictví Karla Velikého* (J. Maříková Kubková). Úspěšná putovní výstava mapuje období raného středověku jako jednu z etap významných pro vznik současné evropské kulturní identity. V roce 2017 byla v měsících červnu až říjnu instalována ve Východoslovenském muzeu v Košicích, kde ji doprovodil i odborný seminář na téma *Východ západu*. V roce 2018 bude tento výstavní cyklus ukončen expozicí ve slovenském Zvolenu.

Jako příspěvek k oslavám 100. výročí založení Československé republiky byla v roce 2017 otevřena výstava *Obnova Pražského hradu v letech 1918-1929* (PH, Starý královský palác, 18. 10. 2017-12. 5. 2018). Hlavním organizátorem je Správa Pražského hradu, ale autorem koncepce a hlavním kurátorem byla J. Maříková Kubková z ARÚ. Strategie AV 21 podpořily především vznik 3D modelů významných prostor Pražského hradu, které jsou součástí výstavy ať už v podobě fyzických modelů vytištěných na 3D tiskárně nebo virtuálních, umístěných na obrazovkách. Výstava mapuje první československé desetiletí na Pražském hradě, a klade důraz na roli výsledků archeologického výzkumu, stavebněhistorického a uměleckohistorického průzkumu na tvorbu kulturní identity nově vznikajícího státu.

ARÚ se účastní také naplňování výzkumného programu č. 12 - *Paměť v digitálním věku*, a to v r. 2017 např. v rámci tématu *Digitalizace a zpřístupnění tzv. Čížkovy sbírky plánů historických fortifikací* (D. Novák). V tomto projektu bylo digitalizováno a popsáno cca 2000 plánů opevněných lokalit (tvrzí, hradů, hrádků, hradišť apod.) pocházejících ze sbírky českého amatérského badatele J. Čížka.

II.3. Hlavní výsledky a výstupy činnosti v r. 2017

Celkem bylo v r. 2017 pracovníky ARÚ Praha publikováno 112 původních vědeckých prací, z toho 10 monografií a sborníků. Mezi publikovanými pracemi bylo v r. 2017 i 18 článků v impaktovaných časopisech. Možnost publikovat v těchto časopisech ovšem mají z pracovníků ARÚ převážně specialisté v přírodovědných oborech, i když se to v uplynulém roce opět podařilo i archeologům. K těmto publikacím patřily následující tituly (zvýrazněná jména jsou pracovníci ARÚ Praha):

- Bartůněk, V. - **Varadzin, Ladislav** - Zavřel, Jan Carbon tape microsampling for non-destructive analyses of artefacts. *Archaeological and Anthropological Sciences*. -, - (2017) ISSN 1866-9557
- Baxa, P. - **Maříková-Kubková, Jana** Predbežná správa o zisťovacom výskume veľmožského (?) dvorca z 9. až polovice 10. storočia v Kopčanoch. [Preliminary report on the trial excavation of a nobleman's (?) farmyard in Kopčany from the 9th to the mid-10th century.] *Devín Veroniky Plachej*. Zborník k životnému jubileu PhDr. V. Plachej. Bratislava: Múzeum mesta Bratislavy, 2017 - (Harmadyová, K.), s. 131-141. ISBN 978-80-89636-21-1
- **Boháčová, Ivana** (ed.) - Cymbalak, T. - Čiháková, J. - Dragoun, Z. - **Hasil, Jan** - Havrda, J. - Juřina, P. - Kašpar, V. - **Laval, Filip** - Mašterová, K. - Podliska, J. (ed.) - Staňková, V. - Starec, P. - Šmolíková, M. - Tryml, M. - Vyšohlíd, M. - Žďárská, A. Průvodce pražskou archeologií. Památky známé, neznámé i skryté. [Guide to Prague archaeology. Known, unknown, and hidden monuments] Praha: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Praha: Praha: Národní památkový ústav, 2017. 335 s. ISBN 978-80-87365-97-7; ISBN 978-80-7480-091-7
- Bouzek, J. - **Pecinovská, Monika - Řídký, Jaroslav** - Sankot, P. 2017: Bemerkungen zur keltischen Kunst und zur mediterranen Importen in Frühlaténezeit in Böhmen. *Studia Hercinia* 2,/1., 45-75. ISSN: 1212-5865.
- **Březinová, Helena** - Kohout, D. - Šmolíková, M. Od nitě ke košili. Textil a móda středověkých Pražanů. [From a thread to a shirt. Textile and fashion of medieval Praguers.] Praha: Muzeum hlavního města Prahy, 2017. 111 s. ISBN 978-80-87828-28-1
- **Březinová, Helena** - Kohout, D. - Bravermanová, M. - Otavská, V. - Selmi Wallisová, M. 2016: Středověké textilní a barvířské technologie. Soubor textilních fragmentů z odpadních vrstev z Nového Města pražského. Praha: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., 2016. 461 s. ISBN 978-80-87365-91-5

- **Burgert, Pavel** - Přichystal, A. - Prokeš, L. - Petřík, J. - Hušková, S. 2017: The origin and distribution of obsidian in prehistoric Bohemia. *Bulgarian e-Journal of Archaeology*. Roč. 7, č. 1 (2017), s. 1-15 E-ISSN 1314-5088
- **Čížková, M.** - Hofmanová, Z. - Mokhtar, M. G. - Janoušek, V. - Diallo, I. - Munclinger, P. - **Černý, Viktor** 2017: Alu insertion polymorphisms in the African Sahel and the origin of Fulani pastoralists. *Annals of Human Biology*. Roč. 44, č. 6 (2017), s. 537-545 ISSN 0301-4460
- **Dreslerová, D. – Kočár, P.** – Chuman, T. – **Pokorná, A.** 2017: Cultivation with deliberation: cereals and their growing conditions in prehistory. *Vegetation History and Archaeobotany* 26, 513-526.
- **Frolík, Jan** 2017: Pohřbívání ve vrcholném středověku a v novověku na Chrudimsku, Pardubicku a Kolínsku. [Burials in the High Middle Ages and the Modern Age in the Chrudim, Pardubice and Kolín Regions.] *Archaeologia historica*. Roč. 42, č. 1 (2017), s. 187-205 ISSN 0231-5823
- **Frolík, Jan - Stránská, Petra** - Votrubová, J. - Emmerová, B. - Vaněk, D. 2017: People "on the margin": a medieval cemetery in Český Brod - Malechov (Central Bohemia). *Interdisciplinaria Archaeologica. Natural Sciences in Archaeology*. Roč. 8, č. 1 (2017), s. 59-75 ISSN 1804-848X
- **Frolík, Jan** 2017: Pohřebiště u kostela Panny Marie a na II. nádvoří Pražského hradu. [The cemetery in the Second Courtyard and by the Church of the Virgin Mary at Prague Castle. Part II, Analysis.] Praha: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., 2017. 387 s. *Castrum Pragense*, 14/2. ISBN 978-80-7581-001-4
- **Gojda, Martin** 2017: Archeologie a dálkový průzkum. Historie, metody, prameny. [Archaeology and remote sensing. History, methods, data.] Praha: Academia, 2017. 465 s. ISBN 978-80-200-2644-6
- **Hošek, Jiří** - Bárta, P. - Šmerda, J. 2017: Metallographic examination and reconstruction of the 6th century lombardic sword from Kyjov. *Materials and Manufacturing Processes*. Roč. 32, 7-8 (2017), s. 885-899 ISSN 1042-6914
- Hubený, D. - Voráček, Emil - Dufek, P. - Fabini, Pavel - **Hasil, Jan** - Hasilová, P. - Trefný, M. - Velička, T. Libkovice pod Řípem v běhu času. Hostivice: Petr Prášil - BARON, 2017. 372 s. ISBN 978-80-88121-29-9
- Chvojka, O. - **Jiráň, L.** - Metlička, M. a kol.: Nové české depoty doby bronzové. Díl 1, díl 2. Praha: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích - Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i. - Západočeské muzeum v Plzni, p.o.
- **Chytráček, M.** – Golec, M. – Chvojka, O – Metlička, M. – Michálek, J. – Novotná, M. – **Frolíková, D.** 2017: Jantar starší doby železné a průběh jantarové stezky ve střední Evropě – Amber of the course of the Amber Road in Central Europe, *Památky archeologické* 108, 121-256.
- **Chytráček, Miloslav** - Chvojka, O. - Egg, M. - John, J. - **Kozáková, Radka - Křivánek, Roman - Kyselý, René** - Michálek, J. - **Stránská, Petra** 2017: A disturbed Late Hallstatt period princely grave with a two-wheeled chariot and bronze vessels in Sedlina Forest near Rovná in South Bohemia: a preliminary report. *Archaeological sites in forests. Strategies for their protection*. München: Volk Verlag, 2017 - (Irlinger, W.; Suhr, G.), s. 83-90. Inhalte - Projekte - Dokumentationen: Schriftenreihe des Bayerischen Landesamtes für Denkmalpflege, 14. ISBN 978-3-86222-226-1.

- Ibrová, A. - Dupej, J. - **Stránská, Petra** - Velemínský, P. - Poláček, Lumír - Velemínská, J. 2017: Facial skeleton asymmetry and its relationship to mastication in the Early Medieval period (Great Moravian Empire, Mikulčice, 9th-10th century). *Archives of Oral Biology*. Roč. 84, December (2017), s. 64-73 ISSN 0003-9969
- **Ježek, M.** 2017: Archaeology of touchstones. An introduction based on finds from Birka, Sweden. Leiden: Sidestone Press.
- **Kapustka, Katarína** 2017: The lithics from Sphinx. Sudan & Nubia. Roč. 2017, č. 21 (2017), s. 36-38 ISSN 1369-5770
- **Kočár, Petr** - Kočárová, R. 2017: Archeobotanické analýzy výplní naorných archeologických objektů z Horní Břízy (okr. Plzeň - sever). [Archeobotanic analyses of the fillings of archaeological objects from Horní Bříza (Pilsen - North region).] Na stopě (pre)historii jihozápadních Čech. Plzeň: Petr Mikota, 2017 - (Eigner, J.; Trnka, R.), s. 45-51. ISBN 978-80-871-047-2
- **Kočár, Petr** 2017: Přírodní podmínky v mladším subboreálu. [Natural conditions in the younger subboreal.] Hradiště Hrádek u Libochovan. Výsledky archeologického nedestruktivního výzkumu (2013-2016). Teplice: Regionální muzeum v Teplicích, 2017 - (Šteffl, J.; Hentschová, R.), s. 36-42. ISBN 978-80-85321-77-7
- Kotěrová, A. - Velemínská, J. - Dupej, J. - **Brzobohatá, Hana** - Pilný, A. - Brůžek, J. 2017: Disregarding population specificity: its influence on the sex assessment methods from the tibia. *International Journal of Legal Medicine*. Roč. 131, č. 1 (2017), s. 251-261 ISSN 0937-9827
- **Křivánek, Roman** 2017: Comparison study to the use of geophysical methods at archaeological sites observed by various remote sensing techniques in the Czech Republic. *Geosciences*. Roč. 7, č. 3 (2017), č. článku 81. ISSN 2076-3263
- **Křivánek, Roman** 2017: Shrnutí geofyzikálních průzkumů Archeologického ústavu v Praze v areálu hradiště Hrádek. [Summary of geophysical survey of the Institute of Archaeology in Prague in area of the site Hrádek.] Hradiště Hrádek u Libochovan. Výsledky archeologického nedestruktivního výzkumu (2013-2016). Teplice: Regionální muzeum v Teplicích, 2017 - (Šteffl, J.; Hentschová, R.), s. 66-76. ISBN 978-80-85321-77-7
- Kulichová I, Fernandes V, Deme A, Nováčková J, Stenzl V, Novelletto A, Pereira L, **Černý V.** 2017. Internal diversification of non-Sub-Saharan haplogroups in Sahelian populations and the spread of pastoralism beyond the Sahara. *Am J Phys Anthropol* 164(2):424-434.
- **Kuna, Martin - Novák, David - Hasil, Jan - Křivánková, Dana** 2017: Archaeological Map of the Czech Republic. Current state and future visions of virtual research tools in the Czech Republic. *Internet Archaeology*. Roč. 2017, č. 43 (2017) ISSN 1363-5387
- **Květina, P.** - Gomart, L. - Thér, R. – **Neumannová, K.** 2017: Beyond the technological chain. Neolithic potters in social networks., *Archeologické rozhledy* 69 (2), 163-171.
- **Květina, Petr - Řídký, Jaroslav** 2017: Neolithic settlement space: waste, deposition and identity. *Archaeologies of waste. Encounters with the unwanted*. Oxford: Oxbow Books, 2017 - (Sosna, D.; Brunclíková, L.), s. 127- 144. ISBN 978-1-78570-327-0

- **Kyselý, R. – Dobeš, M.** – Svoboda, K. 2017: Drilled teeth and shell artefacts from a grave at Prague-Březiněves and a review of decorative artefacts made from animal material from Corded Ware culture in the Czech Republic. *Archaeological and Anthropological Sciences*. DOI 10.1007/s12520-017-0514-5
- **Langová, Michaela** - Švédová, J. 2017: Staroúnětický hrob z Chotětova, okr. Mladá Boleslav. [An Early Únětice culture grave from Chotětov, Mladá Boleslav District.] *Archeologie ve středních Čechách*. Roč. 21, č. 1 (2017), s. 235-243 ISSN 1214-3553
- **Maříková-Kubková, Jana** (ed.) - Baxa, P. (ed.) - **Frolík, Jan - Válová, Katarína** Dedičstvo Karola Veľkého. Včasný stredovek ako kolíska európskej kultúry. Sprievodca výstavou. [The legacy of Charlemagne. Early Middle Ages: the cradle of European culture. Exhibition guide.] Bratislava: Pamiatkový úrad Slovenskej republiky; Praha: Archeologický ústav AV ČR, Praha, 2017. 141 s. ISBN 978-80-89175-77-2; ISBN 978-80-87365-99-1
- **Maříková-Kubková, Jana** 2017: Kopčany, St. Margareta; Residenzenbildung und Christianisierung, Die Prager Burg; Budeč, Petersrotunde; Domažlice, St. Jakobus; Libice, Kirche. [Kopčany, St Margaret; Residence building and Christianization, The Prague Castle; Budeč, Peter's Rotunda; Domažlice, St Jacob; Libice, church.] 400-1000. Vom spätantiken Erbe zu den Anfängen der Romanik. Berlin: Deutscher Kunstverlag, 2017 - (Lübke, C.; Hardt, M.), s. 476,510-514. *Handbuch zur Geschichte der Kunst in Ostmitteleuropa*, 1. ISBN 978-3-422-06958-9
- Matějková, K. - **Svobodová, Ljuba** 2017: Keramika zahrady valdického letohrádku. [Garden ceramics of Valdice summer residence.] *Architektura Albrechta z Valdštejna. Italská stavební kultura v Čechách v letech 1600-1635*. Vol. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2017 - (Uličný, P.), s. 577-581. ISBN 978-80-7422-564-2
- **Nechvátal, Bořivoj** 2017: Dvě zaniklé středověké osady u Radomyšle (okres Strakonice). Památce Bohumíra Lifky (1900-1987). [Two deserted medieval villages near Radomyšl (Strakonice district). In memory of Bohumír Lifka (1900-1987).] *Archaeologia historica*. Roč. 42, č. 2 (2017), s. 773-787 ISSN 0231-5823
- **Neumannová, Klára** - Petřík, J. - Vostrovská, I. - Dvořák, J. - Zikmund, T. - Kaiser, J. 2017: Variability in coiling technique in LBK pottery inferred by experiments and pore structure micro-tomography analysis. *Archeologické rozhledy*. Roč. 69, č. 2 (2017), s. 172-186 ISSN 0323-1267
- Novák, J. - Abraham, V. - **Kočár, Petr** - Petr, L. - Kočárová, R. - Nováková, K. - Houfková, P. - Jankovská, Vlasta - Vaněček, Z. 2017: Middle- and upper-Holocene woodland history in central Moravia (Czech Republic) reveals biases of pollen and anthracological analysis. *Holocene*. Roč. 27, č. 3 (2017), s. 349-360 ISSN 0959-6836
- **Ottenwelter, Estelle** - Děd, J. - **Barčáková, Ludmila** 2017: Early Medieval gombiky from the "Lumbe Garden" cemetery, Prague Castle. *Materials and Manufacturing Processes*. Roč. 32, 7-8 (2017), s. 836-849 ISSN 1042-6914
- **Pavlu, Ivan - Květina, Petr - Šumberová, Radka** 2017: Large-scale excavations to understand the past. *European archaeology. Identities & migrations. Hommages à Jean-Paul Demoule*. Leiden: Sidestone Press, 2017 -

(Manolakakis, L.; Schlanger, N.; Coudart, A.), s. 299-313. ISBN 978-90 8890-520-9

- Petřík, J. - Hlavica, M. - Petr, L. - Chmela, T. - Schenk, Z. - Lukšíková, H. - Milo, P. - Vrla, R. - Odehnal, P. - Petrůj, Z. - Petrůj, M. - **Kočár, Petr** 2017: Rybník jako součást hospodářství vrchnostenského panství a indikátor podoby krajiny jižního Valašska v 15. až 17. století. [Fishponds as economic components of aristocratic estates and indicators of landscape changes in southern Moravian Wallachia in the 15th-17th centuries.] *Archaeologia historica*. Roč. 42, č. 2 (2017), s. 789-817 ISSN 0231-5823
- Prekop, F. - Křišťuf, P. - Peksa, V. - **Kočár, Petr** - Eigner, J. 2017: Nové doklady osídlení výšinných poloh na Karlovarsku - polykulturní lokality Orlík a Šibeniční vrch u obce Valeč v Čechách. [New evidence of the highsites settlements in the Karlovy Vary region - the polycultural sites of Orlík and Šibeniční vrch near Valeč in Bohemia.] *Archeologie západních Čech*. Roč. 2017, č. 12 (2017), s. 41-67 ISSN 1804-2953
- Priehodová, E. - Austerlitz, F. - **Čížková, M.** - Mokhtar, M. G. - Poloni, E. S. - **Černý, Viktor** 2017: The historical spread of Arabian Pastoralists to the eastern African Sahel evidenced by the lactase persistence -13,915*G allele and mitochondrial DNA. *American Journal of Human Biology*. Roč. 29, č. 3 (2017), č. článku e22950. ISSN 1042-0533
- Prix, Dalibor - Beran, L. - Bureš, M. - Čížinská, H. - Dáňová, H. - Dragoun, Z. - Hilmera, J. - Hnídková, Vendula - Hůrková, Ludmila - Janková, Y. - Kašpar, V. - Kostka, M. - Kuchařík, M. - Mádl, Martin - Maták, M. - Mazač, V. - Mezihoráková, Klára - Pařez, J. - Pařík, A. - Petrasová, Tařána - Platovská, Marie - Prixová Dvorská, H. - Svobodová, Markéta - Šámal, P. - Šmolíková, M. - Tischerová, J. - **Tomková, Kateřina** - Uhlík, J. - Vlček, Pavel - Všečeková, Zuzana 2017: Umělecké památky Prahy. Velká Praha. M - Ž. 2 sv. [Artistic heritage sites in Prague. Greater Prague. M - Ž.] Praha: Academia, 2017. 1731 s. ISBN 978-80-200-2469-5
- **Řídký, Jaroslav** 2017: The ground stones from Sphinx. Sudan & Nubia. Roč. 2017, č. 21 (2017), s. 39-42 ISSN 1369-5770
- **Salač, Vladimír** 2017: Hatten die Kelten in Nordwestböhmen überhaupt Durst? Bemerkungen zur latènezeitlichen Keramik. [Were the Celts in Northwest Bohemia thirsty at all? Remarks on the La Tène period ceramics.] *Interaktion ohne Grenzen. Beispiele archäologischer Forschungen am Beginn des 21. Jahrhunderts*. Vol. 1. Schleswig: Stiftung Schleswig-Holsteinische Landesmuseen Schloss Gottorf, 2017 - (Eriksen, B.; Abegg-Wigg, A.; Bleile, R.; Ickerodt, U.), s. 153-166. ISBN 978-3-00-057735-2
- **Salač, Vladimír** 2017: Jak a kdy se z keltských oppid stala města. Z dějin bádání o laténských sídlištích. [When did the Celtic oppida become towns. A chapter from the history of research on the La Tène settlement.] *Na hranicích impéria - Extra fines imperii. Jaroslavu Tejralovi k 80. narozeninám*. Brno: Masarykova univerzita, 2017, s. 351-356. ISBN 978-80-210-8579-4
- **Salač, Vladimír** 2017: Zmetky na export? K domnělým laténským mlýnským kamenům z Loubí u Děčína. [Rejects for the export? On supposed La Tène millstones from Loubí near Děčín.] *Archeologie ve středních Čechách*. Roč. 21, č. 1 (2017), s. 335-345 ISSN 1214-3553

Celkové výsledky dle ASEP jsou za rok 2017 následující:

Abstrakt (A): 10

Monografie (B): 10

Konferenční příspěvek (mezinárodní konf.) (C): 13

Článek v odborném periodiku (J): 71

Kapitola v monografii (M): 15

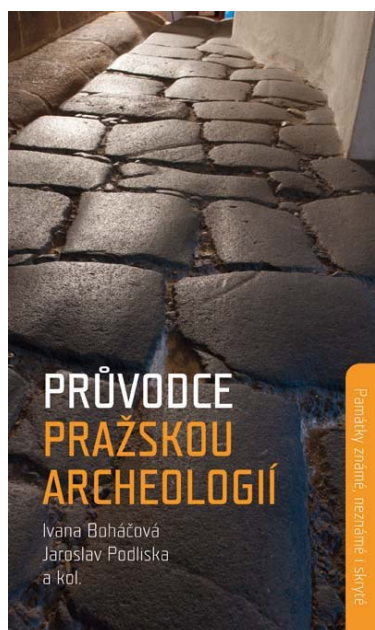
Článek v novinách (N): 0

Recenze (R): 14

Uspořádání akce (U): 3

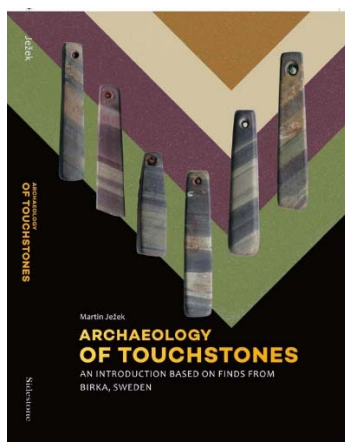
Z nejdůležitějších výsledků činnosti ARÚ Praha v r. 2017 lze uvést:

Boháčová, I. – Podliska, J. eds. 2017: Průvodce pražskou archeologií. Památky známé, neznámé i skryté. Praha (Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. – Národní památkový ústav). 335 s. ISBN 978-80-87365-97-7; 978-80-7480-091-7

Publikace představuje zcela poprvé v ucelené podobě výsledky archeologického výzkumu Prahy, především jejího historického jádra. Těžištěm jejího zájmu je středověká minulost Prahy, okrajově je zastoupeno jak období pravěku, tak památky z nedávných období, prezentované vybranými příklady. Jak napovídá forma průvodce, jde o publikaci, zaměřenou především na širokou veřejnost. Také slovník publikace je přizpůsoben širšímu čtenářskému publiku. Přesto jde o fundovanou sumarizaci a přehled zcela aktuálních poznatků archeologického studia evropsky významné metropole. Publikace vznikla ve spolupráci širokého kolektivu autorů z řady odborných institucí na základě jejich často mnohaleté profesionální činnosti, která zahrnuje i vyhodnocování starších fondů, získávaných především v průběhu posledních ca sta let a v některých případech dokonce i dříve.

Ježek, M. 2017: Archaeology of touchstones. An introduction based on finds from Birka, Sweden. Leiden: Sidestone Press 2017 (ISBN 978-90-8890-517-9)

Kniha představuje nedávno objevený fenomén, který doprovázel Evropany od objevu využití kovu až do středověku. Dvě staletí tradovanou klasifikaci stovek tisíc kamenných předmětů, pokládaných za brousky, umožnila opravit kombinace kulturně antropologického přístupu a elektronové mikroskopie. Na povrchu těchto předmětů, které ve skutečnosti sloužily jako prubiřské kameny, se dochovaly otěry drahých i jiných nezelezných kovů, včetně slitin, jaké archeologie dosud neevidovala. Prubiřské kameny se jako symbol společenského postavení staly součástí hrobové výbavy elity již v době bronzové. Hroby vládců vydaly půlmetrová „žezla“ i delikátní kusy opatřené

zlatým kováním. Masové rozšíření nástrojů používaných k určení jakosti a hodnoty kovu nastalo v severní části raně středověké Evropy, provozující směnu založenou na vážení stříbra, na rozdíl od zemí, kde obchodu dominovala mince ražená místními autoritami. Vikinská Birka slouží díky svým mimořádným a dobře dokumentovaným nálezům jako vhodný příklad, prubiřské kameny se ovšem objevují v Mezopotámii, Persii, antickém Středomoří či ve skytském prostředí od Ukrajiny po Altaj. Kniha se zaměřuje na neměnnou roli těchto předmětů v Evropě zejména při pohřbních a jiných rituálech v průběhu více než čtyř tisíc let. Nový pohled na důvody vkládání různých předmětů do hrobů se neobejde bez exkurzů do dějin archeologie, ustavené jako vědecká disciplína v 1. polovině 19. století, a klade si otázku, zda jsou humanitní obory vůbec schopny zbavit se dobově podmíněných ideologických stereotypů, jež jim byly tak říkajíc vloženy do kolébky.

Březinová, H. – Kohout, D. et al. 2016: Středověké textilní a barvířské technologie. Soubor textilních fragmentů z odpadních vrstev z Nového Města pražského. Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.

V monografii rozdělené do celkem 14 kapitol je prezentováno podrobné vyhodnocení souboru středověkých textilií, zasazeného do rámce celkových znalostí o středověkém textilním a barvířském řemesle. Součástí publikace je bohatý obrazový doprovod dokumentující všechny důležité položky popisované v textu a rovněž tabulkový katalog všech 1593 zpracovaných textilních fragmentů. V textech jednotlivých kapitol zaměřených postupně na textilie z vlněných, hedvábných a rostlinných vláken, na textilní výrobní postupy a na barvířské řemeslo, jsou vyhodnocena všechna dosud získaná data z textilně technologického průzkumu, optické mikrosko-

pie, elektronové mikroskopie, spektrofotometrie, rentgenové fluorescence, radiokarbonového datování, kapalinové chromatografie a hmotnostní spektrometrie. Značná pozornost je věnována zachovaným krejčovským detailům, které jsou detailně popsány a fotograficky dokumentovány.

Chvojka, O. - **Jiráň, L.** - Metlička, M. a kol. 2017: **Nové české depoty doby bronzové. Díl 1, díl 2.** Praha: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích - Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. - Západočeské muzeum v Plzni, p. o.

Publikace se soustřeďuje na depoty kovových předmětů z doby bronzové, které byly nalezeny mezi lety 1990–2013 na území Čech. Jádrem publikace je podrobný katalog s popisem všech artefaktů soustředěných v nově objevených 110 depotech. Další kapitoly jsou teoretické, zabývají dějinami bádání o depotech z doby bronzové v Čechách, hodnotí současný stav dochované pramenné základny a typologickou skladbu

depotů. Nechybí ani kapitoly zabývající se analýzami prvkového složení soustředěných artefaktů a organickými materiály, které byly depotech objeveny. Závěrečný syntetický souhrn řeší kulturně chronologické otázky, sídelně topografickou analýzu rozmístění depotů nebo interpretační potenciál nově objevených depotů.

II.4. Publikační činnost ARÚ Praha

ARÚ je největším vydavatelem odborné archeologické literatury v ČR.

V r. 2017 zde byly vydány (samostatně nebo ve spolupráci s dalšími nakladatelstvími) následující publikace:

Vydáno – časopisy:

Archeologické rozhledy, recenzovaný časopis (ERIH plus, WoS, Scopus). Číslo 1-4. ISSN 0323-1267. <http://www.arup.cas.cz/?cat=69>

Památky archeologické, recenzovaný časopis (ERIH Plus, WoS, Scopus). 1 sv. ročně. ISSN 0031-0506. <http://www.arup.cas.cz/?cat=68>

Vydáno – monografie: <http://www.arup.cas.cz/?cat=49>

Frolík, Jan 2017: Pohřebiště u kostela Panny Marie a na II. nádvoří Pražského hradu. Praha: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., 2017. 387 s. Castrum Pragense, 14/2. ISBN 978-80-7581-001-4

ve spolupráci s NPÚ:

Boháčová, Ivana (ed.) - Cymbalak, T. - Čiháková, J. - Dragoun, Z. - **Hasil, Jan** - Havrda, J. - Juřina, P. - Kašpar, V. - **Laval, Filip** - Mašterová, K. - Podliska, J. (ed.) - Staňková, V. - Starec, P. - Šmolíková, M. - Tryml, M. - Vyšohlíd, M. - Žďárská, A. **2017: Průvodce pražskou archeologií. Památky známé, neznámé i skryté.** Praha: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Praha: Praha: Národní památkový ústav, 2017. 335 s. ISBN 978-80-87365-97-7; ISBN 978-80-7480-091-7

ve spolupráci s Muzeem hlavního města Prahy:

Březinová, Helena - Kohout, D. - Šmolíková, M. **2017: Od nitě ke košili. Textil a móda středověkých Pražanů.** Praha: Muzeum hlavního města Prahy, 2017. 111 s. ISBN 978-80-87828-28-1

ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni a JU České Budějovice:

Chvojka, O. - **Jiráň, Luboš** - Metlička, M. - Frána, Jaroslav - Houfková, P. - John, J. - Šálková, T. - Beková, M. - Blažek, J. - Břicháček, P. - Daněček, D. - Fröhlich, J. - Hůrková, J. - Jiřík, J. - Kausek, P. - Krajíc, R. - Krásný, F. - Menšík, P. - Němcová, A. - Novák, M. - Ondráčková, L. - Peša, V. - Polišenský, T. - Praumová, R. - Procházka, M. - Sedláček, R. - Slabina, M. - Smejtek, L. - Smíšek, K. - Štefl, J. - Trefný, M. - Vích, D. **2017: Nové české depoty doby bronzové. Hromadné nálezy kovových předmětů učiněné do roku 2013.** České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích: Praha: Archeologický ústav AV ČR, Praha: Plzeň: Západočeské muzeum v Plzni, 2017. 400 s. Episteme. ISBN 978-80-7394-655-5; ISBN 978-80-87365-96-0; ISBN

ve spolupráci s Památkovým úřadem Slovenské republiky:

Maříková-Kubková, Jana (ed.) - Baxa, P. (ed.) - **Frolík, Jan** - **Válová, Katarína 2017: Dedičstvo Karola Veľkého. Včasný stredovek ako kolíska eu-**

rópskej kultúry. Sprievodca výstavou. Bratislava: Pamiatkový úrad Slovenskej republiky; Praha: Archeologický ústav AV ČR, Praha, 2017. 141 s. ISBN 978-80-89175-77-2; ISBN 978-80-87365-99-1

II.5. Zvané prednášky ARÚ

V r. 2017 pokračovali pravidelné prednášky a semináre v ARÚ, pořádané s cieľom podporovať kontakty s jinými výzkumnými pracovišti a odbornou diskusi. Šlo o prenášky:

Roman Krivánek, ARÚ: Důsledky orby a eroze ve výsledcích geofyzikálních měření (23. 2. 2017)

Marianne Kohler-Schneider, BOKU: Archaeobotanical Investigations on Late Iron Age Agriculture and Land Use in Lower Austria (1. 3. 2017)

Martin Gojda, ARÚ: 25 let letecko-archeologického průzkumu ARUP. Souhrnné zhodnocení výzkumného programu 1992-2016 (13. 4. 2017)

Helena Březinová, ARÚ: Středověké textilie (27. 4. 2017)

Edita Priehodová, ARÚ: Koevoluční aspekty genetické diverzity: mléčná produkce a laktázová persistence (11. 5. 2017)

Zuzana Hofmanová, Université de Fribourg: Genetický původ prvních zemědělců v Evropě (11. 5. 2017)

Attila Kreiter, Hungarian National Museum: Digital Archaeology – Hungarian National Museum Database (18. 5. 2018)

Eszter Kreiter, Head of Archaeological Directorate, Budavári Ltd.: Development-led Archaeology in Hungary (18. 5. 2018)

Ernst Pernicka, Curt-Engerhorn-Zentrum Archäometrie, Mannheim, Germany and Institute of Earth Sciences, Heidelberg University: Isotope Archaeometallurgy (6. 6. 2017)

Maciej Trzciński, Museum of Archaeology of the City Museum of Wrocław, University of Wrocław, Faculty of Law, Administration and Economics: Praktyczne możliwości wykorzystania archeologii sadowej (2. 8. 2017)

Luc Robbiola, TRACES laboratory (CNRS), Université Fédérale de Toulouse, France: From the Early Metals to Rodin's Bronze: are Corroded Surfaces a Great Source of informative Data? (14. 9. 2017)

Milena Bravermanová: Sbírka archeologického textilu na Pražském hradě (17. 10. 2017)

Alioune Déme, Laboratoire de Préhistoire, Département d'Histoire, Université Cheikh Anta Diop, Dakar, Sénégal: Subsistence Strategies, Population Dynamics and State Evolution in West Africa during the Last Two and Half Millennia (2. 11. 2017)

Michael Lewis, The British Museum: Recording Archaeological Finds Discovered by the Public in England (7. 11. 2017)

Iris Nießen, Friedrich-Schiller-Universität, Jena: Between the River and the City – Medieval Urbanisation in Eastern regensburg (28. 11. 2017)

Adéla Pokorná, ARÚ: Imigrace nepůvodních druhů rostlin a změny prostředí v okolí lidských sídel od neolitu do raného středověku (12. 12. 2017)

II.6. Vědecká ocenění

Pracovníci ARÚ Praha dosáhli v r. 2017 těchto ocenění:

Oceněný: **Petr Sommer**

Cena: Cena Česká hlava za r. 2017

Oceněná činnost: Celoživotní badatelství

Ocenění udělil: Cena Společnosti Česká hlava a Úřadu vlády ČR

Oceněný: **Gabriela Blažková**

Cena: Cena předsedkyně Grantové agentury ČR

Oceněná činnost: Realizace postdoktorandského projektu 13-34374P

Ocenění udělil: Grantová agentura ČR

Oceněný: **Jana Maříková Kubková a tým PH ARÚ Praha**

Cena: Za prezentáciu európskeho kontextu slovenskej kultury od včasného stredoveku (revue Pamiatky a múzeá

Oceněná činnost: Za výstavu Dedičstvo Karola Veľkého

Ocenění udělil: Slovenské národné múzeum, Pamiatkový úrad Slovenskej republiky a redakcia Revue pre kultúrne dedičstvo Pamiatky a múzeá

Oceněný: **Katarína Čuláková Kapustka**

Cena: 9. ročník Ceny Jana Rulfa

Oceněná činnost: 2. místo za disertační práci Příspěvek k poznání mezolitického osídlení Čech

Ocenění udělil: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

II.7. Členství v odborných komisích a redakčních radách

Mezinárodní výbory a komise:

- Advisory board member projektu Monastic Wales, University of Lampeter (P. Sommer, od 2012);
- Archeologická pracovní skupina východní Bavorsko – západní a jižní Čechy – Horní Rakousko (M. Chytráček, koordinátor za českou stranu, od 1997);
- Člen Commission of the History of Architecture ICOMOS, Wroclaw (P. Sommer, od 2007);
- Dopisující člen Německého archeologického ústavu (P. Sommer, M. Ernée, M. Chytráček, L. Jiráň, J. Klápště, I. Pavlů, V. Salač, N. Venclová, M. Zápotocká, M. Zápotocký);
- Europäisches Romanik-Zentrum Halle (P. Sommer, od 2012);
- Pracovní skupina pro archeologické archivy při EAC (D. Novák, od 2016);
- Ruralia, the Jean-Marie Pesez conferences on medieval rural archaeology (J. Klápště, vice-president);
- Scientific Council of the Faculty of Historic and Social Sciences, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw (M. Gojda);
- Výbor ředitelů Evropského archeologického konsilia EAC (J. Mařík, od r. 2012);
- Člen pracovní skupiny „Making choices“ při Evropském archeologickém konsiliu EAC (J. Mařík, od r. 2016);
- Člen sboru hodnotitelů projektů European Science Foundation (L. Jiráň, od 2009);
- Člen panelu SASPRO – Slovak Academy of Sciences Programme (N. Venclová, od 2014);

- Člen Scientific Committee of the International Research Center for the Ancient Roads (C.I.V.I.A.), San Marino / Rimini (M. Ernée, od 2014, M. Chytráček od 2014).

- Člen vědecké komise při Computer Applications in Archaeology (A. Danielisová, od 2016);

Národní výbory a komise:

- Archeologická komise MK ČR (P. Sommer, od 2009);

- Archeologická evaluační komise při Akademické radě AV ČR (M. Ernée do 31. 5. 2017, L. Jiráň, J. Mařík, D. Malyková od 1. 6. 2017);

- Grémium pro udělování vědeckého titulu DSc. při Vědecké radě AV ČR (N. Venclová, od 2004; P. Sommer, od r. 2009);

- Humboldt klub ČR (M. Zápotocký, M. Ernée, V. Salač);

- Národní akreditační úřad pro vysoké školství (L. Jiráň, od 2017);

- Národní komitét antropologických a etnologických věd (V. Černý, od 2004);

- Odborný panel pro hodnocení výzkumných organizací podle Metodiky 17+ při Radě vlády pro výzkum, vývoj a inovace (L. Jiráň, od 2017);

- Pracovní skupina Akreditační komise MŠMT ČR (P. Sommer, 2006-2016);

- Pražský archeologický fond, nadace pro ochranu kulturního dědictví (I. Boháčová, od 2003);

- Rada ministra kultury pro výzkum (L. Jiráň, od 2008);

- Smíšený výbor Ministerstva kultury ČR a Akademie věd ČR pro obor archeologie (L. Jiráň, od 2001);

- Společnosti přátel starožitností (J. Hložek, člen výboru, od 2005);

- Učená společnost ČR (J. Klápště, S. Vencl, P. Sommer);

- Vědecká rada pro státní památkovou péči MK ČR (P. Sommer, od 2012);

Redakční a ediční rady zahraničních periodik a publikací:

- Arbeits- und Forschungsberichte zur Sächsischen Bodendenkmalpflege Dresden, vydává Landesamt für Archäologie in Dresden (V. Salač);

- Archaeologia historica Polona (J. Klápště);

- Archaeologia Polona (M. Gojda, od 2010);
- Archeologia Polski (N. Venclová, od 2009);
- Bericht der RGK, Frankfurt, Německo (N. Venclová, od 2005);
- e-Keltoi (N. Venclová, od 2002);
- Etudes Celtiques (N. Venclová, od 2001);
- Fasciculi archaeologicae historicae (Lodž), (J. Klápště);
- Forma Civitatis: International Journal of Urban and Territorial Morphological Studies, Sapienza Universita di Roma (J. Maříková Kubková);
- Hereditas monasteriorum (P. Sommer, od 2011);
- Kwartalnik historii kultury materialnej (J. Klápště);
- Landesamt für Denkmalpflege und Archäologie Sachsen-Anhalt, Halle, Grémium pro posuzování rukopisů (peer-review) vydávaných v časopisech a sbornících, (M. Ernée, od 2013);
- Rurality (J. Klápště);
- Przegląd Archeologiczny, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk (L. Jiráň, od 2013)
- Studia archaeologica Slovaca (P. Sommer, od 1997);
- Wratislavia antiqua (J. Klápště);
- Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters (J. Klápště).

Redakční a ediční rady domácích periodik a publikací:

- Antiqua Cuthna (F. Velímský, od 2006);
- Archaeologia historica (P. Sommer, J. Klápště);
- Archaeologica Pragensia (I. Boháčová, od 2002);
- Archeologia Technica (J. Hošek);
- Archaeologica (Nakladatelství Lidové noviny) (P. Sommer);
- Archeologické výzkumy v jižních Čechách (časopis a Supplementa; M. Ernée, od 2003);
- Archeologie ve středních Čechách (M. Dobeš, K. Tomková);

- Archeologie východních Čech (P. Burgert, J. Frolík);
- Archeologie západních Čech (M. Chytráček, od 2009);
- Castrum Pragense (J. Frolík, J. Maříková Kubková – vedoucí redaktorka, K. Tomková);
- Castellologica Bohemica (J. Hložek, od 2012);
- Český časopis historický (P. Sommer, od 2004);
- Dějiny a současnost (J. Klápště);
- Ediční rada Národního muzea v Praze (M. Kuna, od 2006);
- Ediční rada Regionálního muzea v Chrudimi (Chrudimský vlastivědný sborník + monografie, J. Frolík);
- Forum urbes medii aevi (J. Klápště);
- IANSA, Interdisciplinaria Archaeologica, Natural Sciences in Archaeology (A. Danielisová, od 2013);
- Miscellanea historica (P. Sommer, od 2010);
- Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností (P. Sommer, od 1991);
- Neperiodické publikace vydávané ARÚ (vedoucí redaktor - F. Laval, D. Dreslerová, N. Venclová, M. Kuna, L. Jiráň, J. Frolík);
- Památky archeologické (M. Dobeš, M. Ernée – vedoucí redaktor, M. Ježek, P. Kočár, M. Kuna);
- Redakční rada nakladatelství Vyšehrad (P. Sommer, od 2011);
- Staletá Praha (P. Sommer, od 2009);
- Studia mediaevalia Bohemica (P. Sommer, od 2009);
- Studies in post-medieval archaeology (J. Klápště);
- Textil v Muzeu (H. Březinová, od 2015);
- Zprávy Včely Čáslavské (F. Velímský, od 2016);
- Živa (V. Černý, od 2009).

Oborové rady grantových agentur:

- GA ČR, Hodnotící panel Archeologie a starší dějiny (J. Řídký, J. Maříková Kubková, 2013-2017).
- Program NAKI MK ČR (L. Jiráň)

Vědecké rady, rady pracovišť a dozorčí rady (kromě ARÚ):

- Center of Accelerators and Nuclear Analytical Methods (CANAM), Ústav jaderné fyziky AV ČR v Řeži (K. Tomková);
- Commission of the History of Architecture ICOMOS, Wroclaw (P. Sommer, od 2007);
- Early Iron Age in Central Europe (M. Chytráček člen vědecké rady od 2015);
- Dozorčí rada Archaia Brno (J. Klápště);
- Dozorčí rada ARÚ AV ČR, Brno, v. v. i. (P. Sommer, 2007-2017);
- Dozorčí rada Knihovny AV ČR, v. v. i. (L. Jiráň, od 2007);
- Dozorčí rada Masarykova ústavu a Archivu AV ČR, v. v. i. (L. Jiráň, od 2017);
- Dozorčí rada Ústavu archeologické památkové péče severozápadních Čech, v. v. i. (M. Dobeš, od 2007);
- Dozorčí rada Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i. (L. Jiráň, od 2017);
- Dozorčí rada Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i. (L. Jiráň, od 2017);
- Forschungsstelle für Vergleichende Ordensgeschichte (FOVOG), Katholische Universität Eichstätt (P. Sommer, od 2007);
- Komise programů na podporu vědy Univerzity Karlovy (L. Jiráň, od 2016);
- Oborová rada Antropologie PřF UK (V. Černý, od 2007);
- Oborová rada Antropologie a genetika člověka PřF UK (V. Černý, od 2008);
- Oborová rada Pravěká a raně středověká archeologie FF UK Praha (P. Sommer, L. Jiráň, M. Kuna, V. Salač, J. Klápště, I. Pavlů od 2003);
- Oborová rada doktorského studijního programu Historické vědy - obor Klasická archeologie FF UK Praha (N. Venclová, L. Jiráň);
- Oborová rada Archeologie a muzeologie FF MU Brno (V. Salač od 2016);
- Oborová rada doktorského studia Archeologie ZČU Plzeň (N. Venclová, M. Kuna, L. Jiráň od 2006);

- Oborová rada Historické vědy – české a československé dějiny PF UK Praha (P. Sommer, od 2003);
- Oborové rady Dějiny umění a Historické vědy na Katolické teologické fakultě UK Praha (P. Sommer, od 2006);
- Oborová rada doktorského studia Archeologie, Slezská univerzita Opava (L. Jiráň, od 2009 V. Salač od 2014);
- Oborová rada doktorského studia Archeologie, JU České Budějovice (L. Jiráň, M. Kuna od 2015);
- Oborová rada doktorského studia Klasickéj archeológie, Trnavská univerzita (L. Jiráň od 2010);
- Památková rada Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště Pardubice (J. Frolík);
- Rada Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. (L. Jiráň, od 2007);
- Rada NPÚ ú. o. p. střední Čechy (P. Sommer, od 2009);
- Rada NPÚ ú. o. p. Pardubice/Josefov (P. Sommer, od 2009);
- Rada Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i. (L. Jiráň, od 2007);
- Dozorčí rada Ústavu archeologické památkové péče SZ Čech, v. v. i., Most (J. Klápště, M. Ernée, od 2012, P. Čech – bude předseda od 2017);
- Romanik-Zentrum Universität Halle (P. Sommer, od 2007);
- The North European Symposium for Archaeological Textiles /NESAT/ – člen představenstva (H. Březinová, od 2014);
- Vědecká rada Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni (M. Gojda, od 2004);
- Vědecká rada Fakulty historických a společenských věd Univerzity kardinála Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, Polsko (M. Gojda, od 2009);
- Vědecká rada Forschungsstelle für Vergleichende Ordensgeschichte (FOVOG) - Katholische Universität Eichstätt (P. Sommer, od 2007);
- Vědecká rada Pedagogické fakulty UK Praha (P. Sommer, od 2000);
- Vědecká rada UK Praha (P. Sommer, od 2009); FF UK (J. Klápště);
- Komise rektora pro programy na podporu vědy Univerzity Karlovy (L. Jiráň, od 2016)

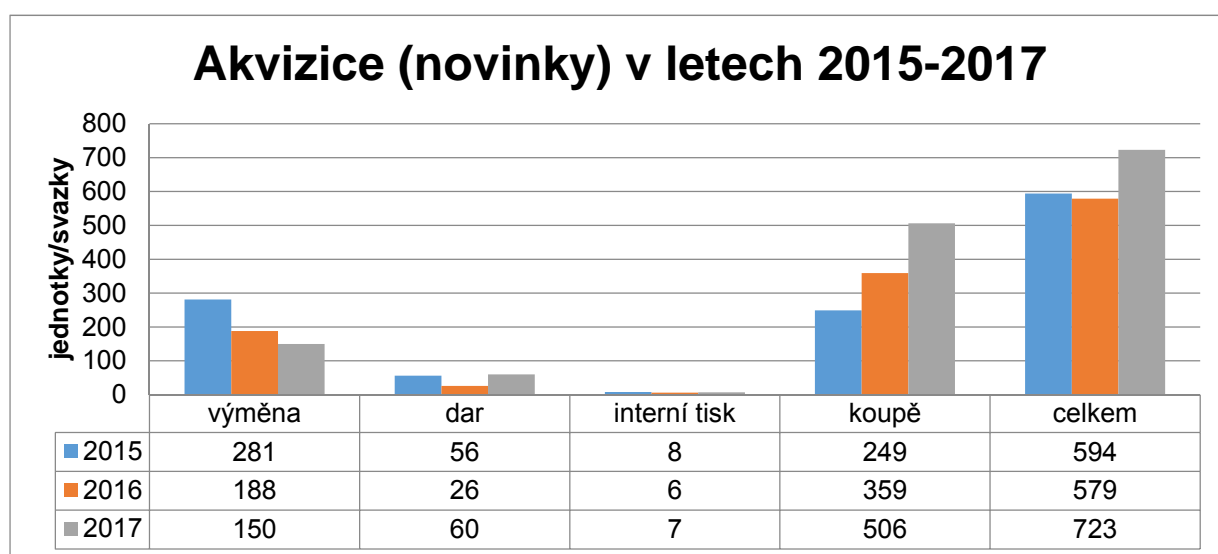
II.8. Zpracování a šíření vědeckých informací

Knihovna ARÚ

ARÚ systematicky vytváří a spravuje největší oborovou knihovnu v ČR. Knihovna je otevřena všem odborníkům, studentům i širší veřejnosti z ČR i zahraničí. V r. 2017 bylo 602 zaregistrovaných uživatelů (591 v roce 2016), 214 MVS (170 v r. 2016), 189 požadavků vyřízeno kladně, 125 tištěných dokumentů zapůjčených jiným knihovnám, 6 tištěných dokumentů zapůjčených z jiných knihoven, 42 kopií poskytnutých jiným knihovnám v rámci VPK, 16 MMVS. Prezenční výpůjčky se od r. 2016 nesledují.

Knihovna ARÚ byla z velké části zničena při povodni v r. 2002, od té doby je obnovována a systematicky doplňována. V současnosti obsahuje fond knihovny ARÚ 44.294 monografií (43.347 v r. 2016) a 6.982 časopisů (6.808 v r. 2016); přírůstek za rok 2017 činil cca 1.119 jednotek (962 v r. 2016); pro rok 2018 se očekává obdobná výše přírůstků.

Přírůstky knihovny kromě koupě a darů představovaly přírůstky z pozůstatostí. Z uvedeného množství bylo 506 svazků koupeno, ostatní byly získány výměnou, dary nebo z pozůstatostí. Subskripce v roce 2017 tvořilo 20 titulů. Na nákup knih věnoval v minulém roce ARÚ ze svého rozpočtu cca 600.000 Kč. Výběr publikací je řízen odbornou vedoucí knihovny (Mgr. Alžběta Frank Danielisová, Ph.D.) ve spolupráci s knihovní komisí ARÚ Praha.

Přehled akvizic knihovny ARÚ v letech 2015-2017

Akvizice elektronických knih se i v roce 2017 řešily individuálně. Na e-nosičích byly subskribovány některé časopisy jako součást předplatného ve formě „print+online“.

Vzhledem k nedostatku prostoru se na návrh knihovny a doporučení Knihovnické komise část zpracovaného a signovaného fondu postupně přesouvá do Jenštejna, na pražské pracoviště se v případě zájmu přiváží na vyžádání. I v roce 2017 pokračovala tvorba seznamu „nepotřebných“ a duplicitních titulů uložených v depozitáři v Jenštejně. Publikace z daného seznamu jsou nabízeny zdarma ostatním odborným pracovištím.

Již v r. 2012 byla v prostorách knihovny zavedena síť Wi-Fi a byl pořízen nový, kvalitnější kamerový systém. Systém výpůjček: u zaměstnanců ARÚ jsou nyní výpůjčky kromě karet evidovány ve zkrácené formě také elektronicky. Přináší to zefektivnění evidence a snadnější vyhledávání půjčených knih.

Na internetu je přístupný katalog knihovny ARÚ Praha:

(<http://aleph20.lib.cas.cz>)

a rozsáhlá bibliografická databáze archeologických bohemik:

(<http://www.arup.cas.cz/?cat=178>).

V elektronickém katalogu se průběžně objevují nové přírůstky a zároveň se doplňuje dosud neevidovaná část knihovnických fondů.

Knihovna své služby prezentovala i prostřednictvím sociálních sítí; v r. 2017 se požadavky přes VPK přes zřízené virtuální konto, požadavky na reprografickou MVS oproti loňskému roku opět zvýšily. Z důvodů přehlednosti a jednotného vstupu pro vnějšího uživatele se přes sběrný mail vyřizují ostatní MVS.

V roce 2016 začala spolupráce knihovny ARÚ Praha na projektu Obálky knih. Do databáze je přispíváno scany obálek nově nakoupených knih a vybranými tituly časopisů včetně jejich obsahů.

Archiv terénní dokumentace ARÚ Praha

Součástí OIZAK je i **Archiv ARÚ**, jehož úkolem je spravovat dokumentaci terénních výzkumů pro území Čech a zpřístupňovat ji veřejnosti formou prezentčního studia i jinak. K úkolům Archivu patří především péče o soubor analogových dokumentů nahromaděných během stoleté existence ústavu, zpracování dokumentů z pozůstalostí apod.

AMČR

Dalším úkolem OIZAK je správa informačního systému **Archeologická mapa ČR (AMČR)**. Tento systém tvoří (i) oborový agendový systém poskytující informace o plánovaných, probíhajících a ukončených terénních výzkumech a jejich výsledcích, (ii) retrospektivní databáze archeologických výzkumů, nálezů

a lokalit na území Čech a (iii) digitální repozitář archeologické terénní dokumentace, převedené do digitální podoby po povodni v r. 2002. V ostrém provozu byla AMČR spuštěna 1. června 2017 (<http://www.archeologickamapa.cz>; <http://www.aiscr.cz>; <http://digiarchiv.amapa.cz/home>).

V r. 2015 došlo k sjednocení informačních systémů obou Archeologických ústavů AV ČR, a tím k vytvoření jednotného systému pro území celého státu. AMČR se stala jádrem výzkumné infrastruktury **Archeologický informační systém ČR (AIS CR)**, která byla v r. 2016 zapsána na Cestovní mapu velkých infrastruktur ČR a je podporována ze zdrojů MŠMT. Součástí infrastruktury AIS CR jsou i další aplikace a webové stránky, např. na veřejnost orientovaný **Archeologický atlas Čech** (v současnosti přebudováváný na Archeologický atlas ČR (www.archeologickyatlas.cz)).

Na rozvoj AIS CR získal v r. 2017 ARÚ podporu v rámci OP VVV, a to jako projekt **Archeologický informační systém ČR – druhá generace (AIS-2)**. Projekt byl zahájen v říjnu 2017.

ARÚ Praha je členem **Pracovní skupiny pro archeologické archivy při EAC** a účastní se pravidelně dalších mezinárodních aktivit.

II.9. Památková péče a záchranné archeologické výzkumy

ARÚ Praha se podílí na ochraně archeologického dědictví, a to v oblasti legislativní, informační i praktické (záchranné archeologické výzkumy lokalit ohrožených výstavbou či těžbou).

V oblasti legislativní spolupracoval ARÚ s Ministerstvem kultury ČR při přípravě zákona o památkovém fondu.

Zástupci Archeologického ústavu se účastní pravidelně jednání regionálních archeologických komisí ve Středočeském, Jihočeském, Královéhradeckém, Pardubickém, Karlovarském a Ústeckém kraji.

ARÚ spravoval internetový portál registrace terénních archeologických výzkumů (IDAV), který byl v provozu od roku 2009 do 31. 5. 2017. Od 1. 6. 2017 byla zpřístupněna softwarová aplikace Archeologická mapa ČR (AMČR) která slouží ke shromažďování dat o plánovaných terénních zásazích, zprostředkování těchto informací oprávněným organizacím a sběru informací o výsledcích archeologických výzkumů. Informační systém AMČR zahrnuje i retrospektivní databázi archeologických výzkumů, nálezů a lokalit. V roce 2017 bylo do databáze zapsáno 11 444 akcí stavební nebo jiné činnosti na území s archeologickými nálezy, které byly oznámeny ARÚ podle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb. Data shromážděná v AMČR využívají vedle ARÚ organizace oprávněné provádět archeologické výzkumy.

Archeologický ústav spolupracoval s Ředitelstvím silnic a dálnic na vybraných stavbách na vyhodnocení archeologického potenciálu v trase plánovaných silničních staveb a na odborném dohledu při provádění ZAV jinými oprávněnými organizacemi. Jednou z nejvýznamnějších zakázek v této oblasti byla supervize nad průběhem ZAV D11 (úseky 1106, 1107)

Na základě údajů z AMČR provedl Archeologický ústav celkem 620 ZAV. Některé z uvedených akcí pokračují i v následujícím roce.

- Bylo provedeno celkem 103 ZAV většího rozsahu, přičemž 22 z nich bylo zahájen již v roce 2016.
- Další drobnější akce v rozsahu jednorázové dokumentace ojedinělých nálezových situací, skrývky ornice s negativním výsledkem a krátkodobé dohledy nad výkopovými pracemi zajišťovalo na území Hlavního města Prahy a ve vybraných regionech středních Čech především **Oddělení terénní archeologie**. Významný podíl připadá také pracovišti Kutná hora **Oddělení archeologie pravěku** a pracovišti na Pražském Hradě **Oddělení archeologie středověku**.
- náklady na provedení 107 ZAV nebyly hrazeny stavebníkem.

Anotace větších/zajímavějších akcí:

Pokračování ZAV při rekonstrukci hřbitovního kostela Všech Svatých s kostnicí v Kutné Hoře – Sedlci v roce 2017 (vedoucí výzkumu PhDr. Jan Frolík, CSc.)

25. srpna 2017 byl z větší části dokončen záchranný archeologický výzkum u hřbitovního kostela Všech Svatých, zahájený 30. května 2016. Záchranný archeologický výzkum zatím odkryl 1500 pohřbených, což je největší soubor z období vrcholného středověku v Čechách. Část z nich byla uložena v hromadných hrobech, jichž bylo zjištěno celkem 30, což je velký soubor i z hlediska evropského.

Pokračující práce potvrdily, že nejstaršími archeologickými situacemi, pokud pomineme jednu pravěkou jámu, byly různě hluboké rýhy nebo brázdy přibližně ve směru sever-jih, a to pod západní částí kostnice. Není zcela zřejmé, zda vznikly činností člověka. Lidská činnost však může za jejich vyplnění odpadem (zvířecí kosti, zlomky keramiky) z konce 13. nebo počátku 14. století. Bezprostředně po té se v těchto místech začalo pohřbívat, ale plocha, na níž stojí kostnice, byla na severním okraji tehdejšího hřbitova. Jeho zatím málo využívané části bylo využito pro hloubení pásu hromadných hrobů v pruhu ve směru východ-západ. Hromadné hroby byly přibližně čtvercové jámy o rozměrech asi 2 x 2 metry, hluboké 2,5 až 3 metry. Potvrdila se jejich příslušnost ke dvěma časovým obdobím. Starší spojujeme s hladomorem v roce 1318, mladší s morovou epidemií v letech 1348–1350. Hromadné hroby nebyly na povrchu zřejmě nijak označeny, protože jinak by nemohlo dojít v roce 1348 k narušení starších hrobů z roku 1318. Stejná situace se opakovala v době

výstavby kaple a kostnice ve 2. polovině 14. století. Základy kaple byly hloubeny bez respektu k hromadným hrobům, z nichž některé byly základy narušeny a některé se ocitly na staticky citlivých místech (např. přímo pod severovýchodním rohem). Některé hromadné hroby byly tak hluboké, že jejich spodní části můžeme očekávat i pod podlahou kostnice.

Pohřbení měli jenom ojedinele hrobovou výbavu. Nejčastěji byly nalezeny bronzové či železné přezky, obvykle u pasu (celkem 115). Z hrobů známe také 15 mincí, další byly objeveny ve vrstvách mezi nimi. Jiné předměty (křížek, prsten, korálky z růžence) byly nalezeny jen jako jednotlivosti. Převážná většina hrobů je z období 14. až 15. století. Pohřbívání u stěn kostnice skončilo v 16. století.

Většina prozkoumané plochy je dnes již překryta zpevněním základů a odvětrávacím kanálem. Výzkum poslední plochy pod severním schodištěm je plánován na listopad až prosinec letošního roku. Záchranný archeologický výzkum provádí Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. ve spolupráci s firmami Osina Archeo s.r.o. a GEO.CZ s.r.o. Výzkum je v plné výši hrazen a podporován vlastníkem objektu Římskokatolickou farností Kutná Hora – Sedlec.

Obr. 1. Povrchová část hromadného hrobu v sektoru 34 (před vchodem do kostnice). Hroby mladší než hromadný hrob (15. století) se prosedají do jeho výplně. Hromadný hrob je porušen výkopem pro základy předsíně. Foto J. Frolík

Obr. 2. Východní strana kostnice, sektor 30. Zdivo nejstarší úpravy, která měla odvlhčit základy kostnice v úseku za oltářem. 18.–19. století. Foto P. Kindelmann

Revitalizace Říčanského potoka a odbahnění Litožnických rybníků na katastru Dubče v Praze (vedoucí výzkumu Mgr. Drahomíra Malyková, Ph.D.):

V roce 2017 byl zahájen záchranný archeologický výzkum vyvolaný revitalizací Říčanského potoka a odbahněním Litožnických rybníků na katastru Dubče v Praze. V letech 2015-2016 koupilo hlavní město Praha tři Litožnické rybníky „V Mýtě, Nový a Myslivecký“, které jsou součástí přírodní památky Litožnice a jsou vybudované jako boční, mezi kterými protéká Říčanský potok. Všechny rybníky byly v havarijním stavu a jejich boční hráze vybudované v 60 a 70 letech byly zcela erodované, proto bylo nutné přistoupit k jejich revitalizaci a odbahnění. Na jaře 2017 byl nejprve nastružkován a následně odbahněn i rybník Nový, kde bylo podle očekávání zjištěno osídlení z doby římské. Toto osídlení bylo identifikováno povrchovými sběry a záchrannými akcemi již v letech 1968-1975 východně a severovýchodně od obce Dubeč.

V roce 2017 došlo k odstranění části bahnitého sedimentu na dně rybníka. Při těchto činnostech byl nejprve prováděn průzkum pomocí detektorů kovů, při kterém bylo objeveno množství kovových artefaktů převážně ze starší doby římské. Následně zde probíhal terénní výzkum, kdy byla prozkoumána řada archeologických situací ze starší doby římské, zejména pece, zahloubené chaty a objekty. Výzkum ve dně rybníka značně komplikovala hladina spodní vody a úroveň skrývky. V průběhu zemních prací došlo také k odstranění dělicí hráze a k původně neplánovaným úpravám západního břehu rybníka. Po skrývce na západním břehu bylo identifikováno značné množství zahloubených archeologických situací. Pokračovalo zde předpokládané osídlení ze starší doby římské prezentované zahloubenými chatami a objekty a také baterií 14 do kruhu uspořádaných železářských pecí. Dále byla prozkoumána část pohřebiště únětické kultury, hrob kultury zvoncovitých pohárů a reliktů novověké cesty. Byly prozkoumány i objekty, které patrně souvisí se zaniklou středověkou osadou Litožnice, která se nacházela převážně severně od staré hráze rybníka. Původní rybník zabíral ještě koncem 18. století plochu všech tří dnešních rybníků a překryl část zaniklé středověké vsi. Byl vypuštěn a vysušen v první polovině 19. století a na jeho místě byly založeny louky. Hráz zrušeného rybníka zůstala neporušená a slouží jako hráz dvou dnešních spodních rybníků, které byly společně se třetím rybníkem postupně vybudovány v polovině 20. století.

Vzhledem ke špatným klimatickým podmínkám byl probíhající výzkum v prosinci 2017 přerušen a s jeho pokračováním se počítá až v jarních měsících roku 2018, kdy dojde také k dalším zemním úpravám v rámci projektu odbahnění a revitalizace Litožnických rybníků.

Obr. 1. Baterie žel. pecí zachycena během výzkumu. Foto D. Malyková

Strategický průzkum předpolí Lomu Bílina - raně středověké pohřebiště Nesvětice z 11.-13. stol. a výzkum německých dělostřeleckých postavení z 2. světové války (vedoucí výzkumu Mgr. Petr Čech)

V loňském roce pokračovaly pátou sezónou výzkumy na k.ú. Libkovice u Mostu v předpolí hnědohelného Lomu Bílina, Severočeské doly, a.s.

Na raně středověkém pohřebišti se sakrální stavbou došlo k odkryvu 156 hrobů s nálezy bronzových esovitých záušnic, prstenů, železného kopí, nože a bronzových prstenů – prostých kroužků i vybíjením zdobených pásků. Od počátku výzkumu v roce 2013 bylo odkryto 762 hrobů s 356 esovitými záušnicemi a bohatou škálou dalších nálezů – korálky ze skla a polodrahokamů, opaskové přezky, mince (denáry a brakteáty z 11.-13. stol.), železné nože a olověné kroužky. Podle rozlohy pohřebiště známé od výzkumu v 80. letech 20. stol. se odhaduje, že k odkryvu čeká ještě ca 1000 hrobů.

V roce 2017 byl proveden odkryv dvou okopů pro kanony německého těžkého protiletadlového dělostřelectva z let 1944-1945. Kanony náležely do baterie Flak 1 komplexu Nesvětice, jehož výzbroj tvořilo 12 kanonů 10,5 cm Flak 39 uspořádaných do dvou baterií po šesti zbraních. Dále bylo odkryto 9 zahloubených objektů technického zázemí baterie – okopy pro generátory el. energie, pěchotní střelecký okop, ubikace obsluh zahloubená pod úroveň terénu. Výzkumem bylo nalezeno 14 britských leteckých zápalných pum INC – 4 lb Mk III.

Archeologickým výzkumem odkrýváme na našem území málo četné objekty a získáváme ojedinělé nálezy, a zároveň používáme nedestruktivní metody a postupy archeologického terénního odkryvu k ochraně zdraví, životů a majetku.

Obr. 1. Raně středověké pohřebiště Nesvětice bylo na počátku 90. let 20. stol. překryto deponií ornice, která je pro potřeby výzkumu odstraňována Severočeskými doly, a.s.

Obr. 2. Okop pro stacionární kanon 10,5 cm Flak 39 s betonovým podstavcem o hmotnosti ca 30 tun.

Pražský hrad (vedoucí výzkumů na PH Mgr. Jana Maříková Kubková, Ph.D.)

Na základě smlouvy s Kanceláří prezidenta republiky a Správou Pražského hradu probíhala i v roce 2017 péče o archeologické areály na III. nádvoří, v kryptě katedrály sv. Víta a v prostoru kostela Panny Marie spojená s pravidelným sledováním mikroklimatu, sledováním stavu dřevěných a kamenných konstrukcí a údržbě. Dále pak proběhlo několik záchranných výzkumů, z nichž největší ve Starém purkrabství pokračuje i v roce 2018.

Výběr dalších akcí ze záchranné činnosti:

Název - česky: HS 716049 Dohoda o provedení záchranného archeologického výzkumu

Název - anglicky: Agreement to perform rescue archaeological excavation

Zadavatel: ŘK Farnost Sedlec u Kutné Hory

Anotace: ZAV – kostnice, Sedlec u Kutné Hory, odvodnění a statické zabezpečení, I-VIII/2017

Uplatnění: Ochrana a záchrana kulturního dědictví. Protection and Preservation of Cultural Heritage

Název - česky: HS 717042 Dohoda o provedení záchranného archeologického výzkumu

Název - anglicky: Agreement to perform rescue archaeological excavation

Zadavatel: Egus Invest a.s.

Anotace: ZAV – Kutná Hora, Husova ul., čp. 59, rekonstrukce objektu na byty, 2. etapa

Uplatnění: Ochrana a záchrana kulturního dědictví. Protection and Preservation of Cultural Heritage

Název - česky: HS 717031, HS 717090, Dohody o provedení záchranného archeologického výzkumu

Název - anglicky: Agreement to perform rescue archaeological excavation

Zadavatel: MěÚ Humpolec

Anotace: Záchranný archeologický výzkum, hrad Orlík u Humpolce, revitalizace hradní zříceniny

Uplatnění: Ochrana a záchrana kulturního dědictví. Protection and Preservation of Cultural Heritage

Název - česky: HS 716110 Dohody o provedení záchranného archeologického výzkumu

Název - anglicky: Agreement to perform rescue archaeological excavation

Zadavatel: MěÚ Nasavrky

Anotace: Záchranný archeologický výzkum při revitalizaci Náměstí – II. etapa

Uplatnění: Ochrana a záchrana kulturního dědictví. Protection and Preservation of Cultural Heritage

Název - česky: HS 714043 Dohoda o provedení záchranného archeologického výzkumu

Název - anglicky: Agreement to perform rescue archaeological excavation

Zadavatel: Sázava Parkland a.s.

Anotace: ZAV při výstavbě Resortu Sázava Parkland - dokončení

Uplatnění: Ochrana a záchrana kulturního dědictví. Protection and Preservation of Cultural

Název - česky: HS 716 114 Dohoda o provedení záchranného archeologického výzkumu

Název - anglicky: Agreement to perform rescue archaeological excavation

Zadavatel: Stavebniny Pro-Doma

Anotace: ZAV v Praze-Dolních Počernicích

Uplatnění: Ochrana a záchrana kulturního dědictví. Protection and Preservation of Cultural

Název - česky: HS 715 020 Dodatek 2 Dohoda o provedení záchranného archeologického výzkumu

Název - anglicky: Agreement to perform rescue archaeological excavation

Zadavatel: Letňany Sever s. r. o.

Anotace: ZAV v Praze-Letňanech

Uplatnění: Ochrana a záchrana kulturního dědictví. Protection and Preservation of Cultural Heritage

Název - česky: HS 716039 Dohoda o provedení záchranného archeologického výzkumu

Název - anglicky: Agreement to perform rescue archaeological excavation

Zadavatel: Hlavní město Praha

Anotace: Záchranný archeologický výzkum na akci „Rekonstrukce bastionů XIII a XIV“ (pokračuje 2017)

Uplatnění: Ochrana a záchrana kulturního dědictví. Protection and Preservation of Cultural Heritage

Název - česky: HS 717023 Dohoda o provedení záchranného archeologického výzkumu

Název - anglicky: Agreement to perform rescue archaeological excavation

Zadavatel: Vodohospodářská společnost Vrchlice-Maleč, a.s.

Anotace: ZAV - Kutná Hora – Na Náměti – obnova vodovodu a kanalizace na p.p.č. 3668/44, 3735, 3730, 1351/2 v k.ú. Kutná Hora. Narušení areálu VS pohřebiště u kostela Panny Marie Na Náměti.

Uplatnění: Ochrana a záchrana kulturního dědictví. Protection and Preservation of Cultural Heritage

Název - česky: HS 717047 Dohoda o provedení záchranného archeologického výzkumu

Název - anglicky: Agreement to perform rescue archaeological excavation

Zadavatel: Karel Schwarzenberg

Anotace: ZAV - Kutná Hora – Sedlec – lokalita Třešňovka, komunikace. Narušení VS montánního (těžebního a zpracovatelského) areálu na Rejském pásmu.

Uplatnění: Ochrana a záchrana kulturního dědictví. Protection and Preservation of Cultural Heritage

Název - česky: HS 715 059, HS 715 021 Autorský dozor při provádění ZAV na stavbě D11 1106 a D11 1107

Název - anglicky: Supervision of rescue excavation during construction of highway

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic

Anotace: Dohled nad průběhem aktuálně nejrozsáhlejšího ZAV na území ČR

Uplatnění: Ochrana a záchrana kulturního dědictví. Protection and Preservation of Cultural Heritage.

II.10. Pedagogická činnost

Významný podíl činnosti pracovníků ARÚ tvořilo pedagogické působení na vysokých školách. Ve spolupráci s univerzitními pracovišti má ARÚ akreditace doktorských studijních programů v oborech archeologie a antropologie a genetika člověka na PřF Univerzity Karlovy v Praze v oboru archeologie na Západočeské Univerzitě v Plzni. Pracovníci ARÚ jsou dále členy oborových rad doktorských studijních programů archeologie na FF Univerzity Karlovy v Praze; FF Západočeské univerzity v Plzni; Slezské univerzitě v Opavě, Trnavské univerzitě v Trnavě, Universität Regensburg (uváděni jsou pouze pracovníci s hlavním pracovním úvazkem v ARÚ). V r. 2017 vedli pracovníci ARÚ celkem 10 doktorských prací; v ARÚ bylo zaměstnáno 14 doktorandů v prezenční nebo kombinované formě studia.

Za účasti specialistů ARÚ se v loňském roce realizovalo 27 bakalářských a magisterských studijních programů na univerzitách v Praze (UK, VŠCHT), Brně (MU), Plzni (ZČU), Českých Budějovicích (JU), Pardubicích (UPCE) a Olomouci (UPOL). Celkem odpřednášeli pracovníci ARÚ na vysokých školách 1259 hodin přednášek a cvičení a vedli řadu bakalářských a magisterských prací.

Mezi bakalářskými studijními programy a obory byly zejména následující:

- Archeologie, Západočeská univerzita v Plzni (Katedra archeologie FF);
- Biologie (Antropologie a genetika člověka), Univerzita Karlova v Praze (Katedra antropologie a genetiky člověka PřF);

- Historické vědy (Ochrana hmotných památek), Univerzita Pardubice (Katedra historických věd FF);
- Historické vědy (Pravěká a raně středověká archeologie), Univerzita Karlova v Praze (Ústav pro archeologii FF);
- Konzervování - restaurování objektů kulturního dědictví uměleckořemeslných děl (Technologie konzervování a restaurování), Vysoká škola chemicko-technologická Praha (Fakulta chemické technologie);
- Obecná teorie a dějiny umění a kultury (Dějiny umění; Kulturologie), Univerzita Karlova v Praze (FF);
- Historie (Archeologie), Univerzita Palackého Olomouc (Katedra historie FF).

K magisterským studijním programům s účastí pracovníků ARÚ patřily zejména:

- Archeologie, Západočeská univerzita Plzeň (Katedra archeologie FF);
- Biologie (Antropologie a genetika člověka), Univerzita Karlova v Praze (Katedra antropologie a genetiky člověka PřF);
- Historické vědy (Pravěká a raně středověká archeologie), Univerzita Karlova v Praze (Ústav pro archeologii FF);
- Konzervování - restaurování objektů kulturního dědictví (Technologie konzervování a restaurování objektů kulturního dědictví), Vysoká škola chemicko-technologická Praha (Fakulta chemické technologie);
- Archeologie a muzeologie, Masarykova univerzita Brno (Ústav archeologie a muzeologie).

K doktorským studijním programům s účastí pracovníků ARÚ patřily zejména:

- Archeologie, Západočeská univerzita v Plzni (Katedra archeologie FF)
- Biologie (Antropologie a genetika člověka), Univerzita Karlova v Praze (Katedra antropologie a genetiky člověka PřF); ARÚ je akreditován jako školicí pracoviště.
- Historické vědy (Pravěká a raně středověká archeologie), Univerzita Karlova v Praze (Ústav pro archeologii FF); ARÚ je akreditován jako školicí pracoviště.
- Archeologie, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích (Ústav archeologie).

ARÚ poskytuje studentům přístup do své knihovny a archivu a ve spolupráci s FF Univerzity Karlovy v Praze školí studenty archeologie na terénních výzkumech. Některé z přednášek se realizují v prostorách pracoviště ARÚ s využitím technického zázemí a vybavení ARÚ. ARÚ Praha se podílí na práci společného pracoviště AV ČR a Univerzity Karlovy (Centrum medievistických studií).

II.11. Organizace konferencí a účast na nich

ARÚ Praha v r. 2017 vystupoval jako pořadatel nebo spolupořadatel celkem 9 konferencí, sekcí na kongresech a seminářů (všechny s mezinárodní účastí):

Název akce: Kolokvium Zveřejňování informací v archeologii

Datum: 20. 4. 2017 **Místo:** Národní památkový ústav, Na Perštýně 12

Hlavní pořadatel: Národní památkový ústav NPÚ, ú. o. p., Praha

Spolupořadatelé: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., FF UK Praha

Počet účastníků: 30

Významná prezentace: Martin Kuna – Archeologický informační systém ČR a další podněty k organizaci kolokvia

Internetové stránky: <https://www.npu.cz/cs/uop-praha/akce/21382-kolokvium-zverejnovani-informaci-v-archeologii>

Kontaktní osoba: M. Kuna

Název akce: III. ROČNÍK KASTELLOLOGICKÉ KONFERENCE K POCTĚ PROF. TOMÁŠE DURDÍKA KŘIVOKLÁT 2017

Datum: 5. - 7. 10. 2017 **Místo:** hrad Křivoklát

Hlavní pořadatel: Katedra archeologie a FF Západočeské univerzity v Plzni

Spolupořadatelé: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.; NPÚ Správa s. h. Křivoklát; Společnost přátel starožitností; atd.

Počet účastníků: 30

Významná prezentace: Celkové shrnutí

Internetové stránky: <http://archeologickaspolecnost.cz/>

Kontaktní osoba: J. Hložek

Název akce - česky: Památce Reinekeho. Terminologie, chronologie a identita ve střední Evropě mezi 2300 a 1600 BC **Název akce - anglicky:** „Reinecke’s Heritage. Terminology, Chronology and Identity in Central Europe between 2300 and 1600 BC“

Datum: 11. - 16. 6. 2017 **Místo:** Chateau Křtiny

Hlavní pořadatel - česky: Ústav pro klas. Archeologii FFÚK (Alexander von Humboldt-Stiftung, Humboldt-Colleagues) **Hlavní pořadatel - anglicky:** Department for classical archaeology (Alexander von Humboldt-Stiftung, Humboldt-Colleagues)

Spolupořadatelé - česky: Archeologický ústav AV ČR, Praha, Archeocentrum Olomouc **Spolupořadatelé - anglicky:** Institute of Archaeology of the CAS, Prague, Archaeocentre Olomouc

Počet účastníků: 55 **z toho ze zahraničí:** 35

Významná prezentace: Reinecke’s Heritage: 21st Century BC to 21st Century AD

Internetové stránky: <http://ukar.ff.cuni.cz/reinecke>

Kontaktní osoba: M. Ernée

Název akce - česky: Starší doba železná ve střední Evropě **Název akce - anglicky:** Early Iron Age in Central Europe

Datum: 20. - 22. 7. 2017 **Místo:** Nürnberg

Hlavní pořadatel - česky: Přírodovědně-historická společnost Nürnberg **Hlavní pořadatel - anglicky:** Natural - historical society

Spolupořadatelé - česky: Universita Erlangen-Nürnberg, Archeologický ústav AV ČR, Praha **Spolupořadatelé - anglicky:** University Erlangen-Nürnberg, Institute of Archaeology, Prague

Počet účastníků: 55 **z toho ze zahraničí:** 51

Významná prezentace: Chytráček, M. : Zur Frage der Wirkung der Situlenkunst in der Kunstform der Fürstenschicht des 7. – 5. Jahrhunderts v. Chr. in Mitteleuropa (EIA 2017, Nürnberg)

Internetové stránky: archaeologie-vg@nhg-nuernberg.de

Kontaktní osoba: M. Chytráček

Název akce - česky: Archeologická pracovní skupina východní Bavorsko/západní a jižní Čechy/Horní Rakousko **Název akce - anglicky:** Archaeological Workgroup East Bavaria/West and South Bohemia/Upper Austria

Datum: 21. – 24. 6. 2017 **Místo:** Schlögen (Horní Rakousko)

Hlavní pořadatel - česky: Hornorakouské zemské muzeum **Hlavní pořadatel - anglicky:** Upper Austrian Land-Museum

Spolupořadatelé - česky: ARÚ Praha **Spolupořadatelé - anglicky:** Institut of Archaeology of the CAS, Prague

Počet účastníků: 52 **z toho ze zahraničí:** 44

Významná prezentace: Jan Mařík: Long-distance contacts of Early medieval stronghold in Libice nad Cidlinou.

Internetové stránky: www.archaeologie-bay-cz-ooe.de

Kontaktní osoba: M. Chytráček

Název akce - česky: Sekce - Stavební struktury, aktivity a vnitřní uspořádání neolitických sídlišť (23 setkání EAA) **Název akce - anglicky:** Session - Building Structures, Activity Areas and Site Layouts of Neolithic Settlement Areas (23rd Annual meeting of the EAA)

Datum: 30. 8. – 3. 9. 2017 **Místo:** Maastricht, Netherlands

Hlavní pořadatel - česky: Evropská asociace archeologů (EAA) **Hlavní pořadatel - anglicky:** European Association of Archaeologists (EAA)

Spolupořadatelé - česky: ARÚ Praha, Landesamt für Archäologie Sachsen (Archaeological Heritage Office, Saxony), Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne, CNRS **Spolupořadatelé - anglicky:** Institute of Archaeology of the CAS, Prague, Landesamt für Archäologie Sachsen (Archaeological Heritage Office, Saxony), Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne, CNRS

Počet účastníků: 30 **z toho ze zahraničí:** 25

Významná prezentace: M. Ilett: SITE LAYOUTS OF NEOLITHIC SETTLEMENT AREAS – THE QUESTIONS

Internetové stránky: <http://www.eaa2017maastricht.nl/>

Kontaktní osoba: J. Řídký

Název akce - česky: Východ západu **Název akce - anglicky:** The East of the West

Datum: 3. - 4. 10. 2017 **Místo:** Východoslovenské muzeum Košice

Hlavní pořadatel - česky: Pamiatkový úrad Slovenskej republiky **Hlavní pořadatel - anglicky:** The Monuments Board of the Slovak Republic

Spolupořadatelé - česky: ARÚ Praha, ARÚ SAV, Nitra **Spolupořadatelé - anglicky:** Institute of Archaeology of the CAS, Prague, Institute of Archaeology SAV, Nitra

Počet účastníků: 19 **z toho ze zahraničí:** 17

Významná prezentace: Jana Maříková Kubková: Východ Západu

Internetové stránky: <http://www.vsmuzeum.sk/novinky/archiv/seminar-vychod-zapadu>

Kontaktní osoba: J. Maříková Kubková

Název akce - česky: Mezinárodní konference NESAT XIII zaměřená na archeologický textil **Název akce - anglicky:** International conference NESAT XIII – North European Symposium for Archaeological Textiles

Datum: 22.5. - 26. 5. 2017 **Místo:** Liberec, aula Technické univerzity v Liberci

Hlavní pořadatel - česky: ARÚ Praha **Hlavní pořadatel - anglicky:** Institute of Archaeology of the CAS, Prague

Spolupořadatelé - česky: Technická univerzita v Liberci, Správa Pražského hradu **Spolupořadatelé - anglicky:** Technical University of Liberec, Prague Castle Administration

Počet účastníků: 120 **z toho ze zahraničí:** 100

Významná prezentace: 46 přednášek, 20 posterů

Internetové stránky: www.nesat.org

Kontaktní osoba: H. Březinová

Název akce - česky: Mezinárodní konference: IRON IN ARCHAEOLOGY: BLOOMERY SMELTERS AND BLACKSMITHS IN EUROPE AND BEYOND **Název akce - anglicky:** International Conference : IRON IN ARCHAEOLOGY: BLOOMERY SMELTERS AND BLACKSMITHS IN EUROPE AND BEYOND

Datum: 30. 5. – 1. 6. 2017 **Místo:** Praha

Hlavní pořadatel - česky: ARÚ Praha **Hlavní pořadatel - anglicky:** Institute of Archaeology of the CAS, Prague

Spolupořadatelé - česky: Národní technické muzeum **Spolupořadatelé - anglicky:** National technical museum

Počet účastníků: 95 **z toho ze zahraničí:** 85

Významná prezentace: Dillmann et al. : IRON IN MEDIAEVAL MONUMENTS: RESULTS OF 15 YEARS OF RESEARCH AND NEW PERSPECTIVES

Internetové stránky: <http://www.arup.cas.cz/iia2017/>

Kontaktní osoba: J. Hošek

II.12. Mezinárodní projekty a spolupráce

Mezinárodní spolupráce v ARÚ měla v r. 2017 několik rovin: společné projekty se zahraničními partnery (mezinárodní projekty, účast na terénních akcích v zahraničí), účast na zahraničních konferencích či mezinárodních konferencích v ČR, studijní pobyty v zahraničí, návštěvy zahraničních badatelů v Praze aj. V r. 2017 se pracovníci ARÚ účastnili řešení těchto mezinárodních projektů; většina z nich byla financována z evropských či jiných zahraničních zdrojů, příp. z interní podpory AV ČR pro mezinárodní spolupráci:

Projekty komunitárních programů EU:

7. rámcový program EU

Název projektu: ARIADNE – Advanced Research Infrastructure for Archaeological Dataset Networking In Europe

Akronym: ARIADNE **Číslo projektu a identifikační kód:** FP7-INFRASTRUCTURES-2012-1-313193 **Typ:** INFRASTRUCTURES-2012-1

Koordinátor: Prof. Franco Niccolucci, PIN – University of Florence, Prof. Julian D. Richards, ADS – University of York

Řešitel: M. Kuna (za ČR) **Podíl pracoviště v daném roce (v EUR):** 27500 **Rok zahájení:** 2013 **Rok ukončení:** 2017

Účastnických států: 15 **z toho z EU:** 15 **Spoluřešitelů:** 80

7. rámcový program EU

Název projektu: Visualize to Valorize – For a better utilisation of hidden archaeological heritage in Central Europe

Akronym: VirtualArch **Číslo projektu a identifikační kód:** CE947 **Typ:** Interreg Central Europe

Koordinátor: Landesamt für Archäologie Sachsen, Německo

Řešitel: Mgr. Jan Mařík PhD. **Podíl pracoviště v daném roce (v EUR):** 81363 **Rok zahájení:** 2017 **Rok ukončení:** 2020

Účastnických států: 7 **z toho z EU:** 7 **Spoluřešitelů:** 7

Projekty v rámci mezinárodních vědeckých programů:

Organizace: Croatian Science Foundation (Chorvatsko); CNRS Dijon (Francie); Université Clermont-Ferrand (Francie).

Název projektu: Corpus architecturae religiosae europeae (IV-X sc) - Corpus architecturae religiosae europeae (IV-X sc.).

Koordinátor: J. Maříková Kubková (ARÚ). Spoluřešitelů: 12.

Státy: F, HR, E, I, BE, NL, L, GB, D, CH, P, BH, A, G.

Organizace: CNRS

Název projektu: MAFTUR – Mission Archéologique Franco-Turkmène d’Ulug-Dépé – Archaeological excavation in Ulug Depe (Turkmenistan), restoration of excavated artefacts-

Koordinátor: ARÚ; Centre de Recherches archéologiques Indus- Baluchistan, Asie Centrale et Orientale, CNRS a Ústavem pro historické památky v Ašchabádu, Turkmenistán (K. Mamedov). Spoluřešitelů: 2.

Státy: ČR, FR. Typ aktivity: Restoration of excavated artefacts from Ulug Depe and training of Central Asian conservators.

Celkem bylo v r. 2017 pracovníky ARÚ realizováno 76 zahraničních cest s mnoha aktivními účastmi na mezinárodních konferencích. V jejich rámci bylo předneseno několik desítek přednášek, čtené z nich byly přednášky zvané; předloženo bylo také několik desítek posterů.

ARÚ Praha v r. 2017 navštívila řada zahraničních badatelů. Mezi nimi byli:

Jméno vědce; pracoviště; země; obor/specializace

E, Pernicka; CEZA Mannheim; Německo; Archeometrie

V. Heyd; UNI Bristol; GB; Archeologie, izotop. stroncia

C. Nicolas; Universitete Paris 1; Francie; Archeologie, eneolit

R. Kluttig-Altman; LDA Sachsen-Anhalt, Halle/Saale; Německo; Archeolog

O. Pankiewicz; UNI Wroclaw; Polsko; Archeolog

L. Fehren-Schmitz; University of Santa Cruz, CA; USA; Archeologie, DNA

L. Papac; Max Planck Institut; Jena; Archeologie, DNA

S. Eichert; UNI Wien; Rakousko; Digital humanities

I. Niessen; UNI Bamberg, UNI Jena; Německo; Archeologie

M. Trzinski; UNI Wroclaw; Archaeological museum of Wroclaw; Polsko; Archeologie práva

M. Lewis; British museum; UK; Archeologie

L. Nezvalová; Archeologický ústav SAV, Nitra; Slovensko; Archeologie

C. Dunning; ArchaeoConcept; Švýcarsko; Archeologie a veřejnost

A. Posluschny; Keltenwelt am Glauberg; Německo; IS v archeologii

A. Deme; Département d'Histoire, Faculté des Lettres et Sciences humaines, Université Cheikh Anta Diop de Dakar; Senegal; Archeologie

D. Doracic; Archaeological museum in Zagreb; Chorvatsko; Restaurátorský průzkum, archeometrie

A. Marciszak; UNI Wroclaw, Department of Paleozoology; Polsko; Paleontologie

L. Robbiola; TRACES, Université federale de Toulouse; Francie; Archeometalurgie, konzervátorství

J. V. S. Megaw; Flinders University Adelaide; Austrálie; Archeologie, umění

Mezinárodní spolupráce je usnadňována dvoustrannými dohodami, na jejichž základě může docházet k organizaci společných projektů, vzájemných návštěv a konferencí. Dohodu tohoto typu má ARÚ Praha s těmito institucemi:

1. Instituce: The European Association of Archaeologists Země: ČR

Téma spolupráce: činnost sekretariátu EAA, jeho sídlo v Archeologickém ústavu v Praze

2. Instituce: Archeologický ústav SAV Nitra Země: Slovensko

Téma spolupráce: spolupráce při řešení společných úkolů výzkumu

3. Instituce: Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Bratislava Země: Slovensko

Téma spolupráce: raně středověké osídlení střední Evropy – organizace společných konferencí a projektů, publikace výsledků

4. Instituce: Instytut archeologii i etnologii PAN, Warszawa Země: Polsko

Téma spolupráce: výzkum kulturních změn střední Evropy v pravěku a raném středověku – organizace společných konferencí a projektů, publikace výsledků

5. Instituce: Instytut archeologii, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław Země: Polsko

Téma spolupráce: výzkum kulturních změn střední Evropy v paleolitu- výzkum kulturního vývoje v rámci pleistocénní přírody-organizace společných konferencí a projektů, publikace výsledků

6. Instituce: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń Země: Polsko

Téma spolupráce: výzkum kulturních změn střední Evropy v pravěku a raném středověku-organizace společných konferencí a projektů, publikace výsledků

7. Instituce: Zamek Królewski na Wawelu, Krakov Země: Polsko

Téma spolupráce: výměna pracovníků, problematika organizace a metodiky archeologických výzkumů, inventarizace a ochrana arch. památek, konzervace a restaurování arch. nálezů, prezentace archeologických nalezišť, publikace výsledků výzkumů

8. InSTITUTE: Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Instytucja Samorządu Wojewódstwa Wielkopolskiego Země: Polsko

Téma spolupráce: Interdisciplinární bádání a výzkum kulturních změn, výměna pracovníků.

9. InSTITUTE: Staatlichen Museum für Archäologie Chemnitz, Landesamt für Archäologie, Sachsen Země: Německo

Téma spolupráce: Realizace společné mezinárodní výstavy So nah - so fern. Beziehungsgeschichten zwischen Sachsen und Böhmen. Workshopy, výměna pracovníků a vzájemná spolupráce na budoucích projektech.

10. InSTITUTE: Stiftung Schleswig-Holsteinische Landesmuseen Schloss Gottorf, Schleswig. Zentrum für Baltische und Skandinavische Archäologie Země: Německo

Téma spolupráce: Společně řešené téma Celtic oppida among other hillforts. Výměna pracovníků a vzájemná výměna informací při přípravě nadnárodně zaměřených témat.

II.13. Popularizační činnost

Pracovníci ARÚ Praha realizovali samostatně nebo ve spolupráci s dalšími institucemi mnoho popularizačních akcí. Kromě desítek přednášek pro veřejnost či školy bylo v r. 2017 realizováno přes 30 dalších akcí, tj. výstav a televizních či rozhlasových vystoupení. Jako příklady s nejvyšší účastí veřejnosti vyberáme:

Veletrh vědy 2017, který organizovala AV ČR ve dnech 8. - 10. 6. 2017 na Výstavišti PVA EXPO Praha v Letňanech. Akce se zúčastnilo zhruba 14 tis. návštěvníků, od školáků a rodin s dětmi po amatérské zájemce a odborníky. Během Veletrhu vědy 2017 představil ARÚ projekty, které zpřístupňují výsledky dlouhodobého studia archeologických pramenů k poznání Prahy - města s více jak tisíciletou historií a mimořádným bohatstvím památek. Pomocí moderních zobrazovacích technologií tak ožívají nejen například někdejší stavební záměry a podoba středověkého Pražského hradu, Nového Města pražského, ale i tehdejší pracovní postupy.

Mezinárodní den archeologie 2017 (www.denarcheologie.cz), který proběhl 21. 10. 2017 na několika místech ČR. Akci již tradičně vyhlašuje Archaeological Institute of America (AIA) a účastní se jí odborné instituce a zájmové spolky po celém světě. Pracovníci ARÚ zorganizovali nebo spolupořádali několik komentovaných prohlídek výstav (*Mezi kmeny a státem* ve Dvořákově muzeu pravěku v Kolíně; *Od nitě ke košili – Textil a móda středověkých Pražanů* ve spolupráci s Muzeem hl. města Prahy, Dům U Zlatého Prstenu), a společně s městem Čáslav (a dalšími zájmovými spolky) akci pro rodiny s dětmi.

Plakát zvoucí návštěvníky na akci během Mezinárodního dne archeologie 2017

Foto z akce během Mezinárodního dne archeologie 2017 ve spolupráci s městem Čáslav

Foto z Týdne vědy a techniky AV ČR 2017

Další vybrané popularizační aktivity:

Akce: Dědictví Karla Velikého

Popis: Mezinárodní výstava

Hl. organizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

Spoluorganizátor: PUSR/ARU Nitra/Východoslovenské muzeum Košice **Místo a datum konání:** Košice, červen-říjen 2017

Akce: Výstava „Od nitě ke košili – Textil a móda středověkých Pražanů“

Popis: Výstava a pravidelné prohlídky výstavy s komentářem autorky.

Hl. organizátor: Muzeum hl. m. Prahy

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** květen 2017 - únor 2018

Akce: Obnova Pražského hradu

Popis: Výstava na PH. Hlavní kurátorka J. Maříková Kubková - autor konceptu, hlavní kurátor, autor více než poloviny textů – asi 30nr

Hl. organizátor: Správa Pražského hradu

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** říjen 2017 - květen 2018

Akce: Od vykopávek k teoriím (Týden vědy a techniky AV ČR)

Popis: Přednášky, ukázky výzkumných metodik a prohlídka laboratoře.

Hl. organizátor: AV ČR

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** ARÚ AV ČR, Letenská 4, 10. 11. 2017

Akce: Šperkařem před tisíci lety, restaurátoři vyrábějí kopie šperku z raného středověku - televizní vysílání

Popis: Prezentování výzkumu a výroby šperků z Lumbeho zahrady na Pražském hradě. Ukázka hotových replik. Rozhovor s televizí L. Barčáková a J. Frolík.

Hl. organizátor: Česká televize

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** 30. 1. 2017

Akce: Gejzír, Zábavně-publicistický pořad

Popis: Prezentace o tom, jak se vyrábí repliky středověkých šperků, ukázka replik, ukázka pájení a sestavování šperku ze stříbra (L. Barčáková, společně s J. Frolíkem a E. Ottenwelter).

Hl. organizátor: Česká televize

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** 30. 11. 2017, ČT 1

Akce: Tradiční způsoby obživy v subsaharské Africe

Popis: Přednáška

Hl. organizátor: Sisyfos, Pátečníci

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Gymnázium Kladno. 11. 4. 2017

Akce: Kostel zvaný sv. Bartoloměje – kaple Panny Marie

Popis: Veřejná přednáška

Hl. organizátor: Společnost přátel starožitností

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** MHMP, 27. 2. 2017

Akce: Archeologický atlas Pražského hradu

Popis: Zvaná přednáška na výročním zasedání

Hl. organizátor: Centrum medievistických studií

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** CMS, 1. 3. 2017

Akce: Jak se dá z hudebních zápisů v žaltářích rekonstruovat románský kostel

Popis: Telefonotéka, rozhovor

Hl. organizátor: Český rozhlas Vltava

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** ČRo, 10. 1. 2017

Akce: www.prazsky-hrad.cz

Popis: Webová stránka

Hl. organizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

Spoluorganizátor: KPR/SAV21/Geo_cz **Místo a datum konání:** Průběžně doplňováno

Akce: Dědictví Karla Velikého

Popis: Komentované prohlídky výstavou

Hl. organizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

Spoluorganizátor: PUSR/ARU Nitra/Východoslovenské muzeum Košice **Místo a datum konání:** Košice, září, říjen 2017

Akce: Obnova Pražského hradu

Popis: Komentované prohlídky výstavy

Hl. organizátor: Správa Pražského hradu

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Pražský hrad, říjen - prosinec 2017

Akce: Karel IV. a Praha

Popis: Relace pro ČT

Hl. organizátor: Česká televize, Aktuálně.cz, Blesk.cz

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Průběžně během roku

Akce: „Beseda o archeologii a výzkumech na Pražském hradě“

Popis: Přednáška „Beseda o archeologii a výzkumech na Pražském hradě“

Hl. organizátor: Jonáš klub Praha

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Praha, 1. 2. 2017

Akce: „Kostel sv. Jakuba Většího (Staršího) a počátky Přelouče“

Popis: Přednáška „Kostel sv. Jakuba Většího (Staršího) a počátky Přelouče“

Hl. organizátor: Kulturní a informační centrum města Přelouče

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Přelouč, 28. 3. 2017

Akce: „Ležáky – odkrytá minulost. Archeologický výzkum 2015“

Popis: Přednáška „Ležáky – odkrytá minulost. Archeologický výzkum 2015“

Hl. organizátor: Městské muzeum Skuteč

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Skuteč, 25. 4. 2017

Akce: „Zahrady Jezuitské koleje v Kutné Hoře. Záchranný archeologický výzkum 2011-2012.“

Popis: Přednáška „Zahrady Jezuitské koleje v Kutné Hoře. Záchranný archeologický výzkum 2011-2012.“

Hl. organizátor: Kulturní středisko Pečky

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Pečky, 13. 9. 2017

Akce: „Archeologické nálezy z raného středověku na Pražském hradě, v podhradí a pohřebišťě v okolí hradu“

Popis: Přednáška „Archeologické nálezy z raného středověku na Pražském hradě, v podhradí a pohřebišťě v okolí hradu“

Hl. organizátor: Městská knihovna Praha

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Praha, 26. 9. 2017

Akce: „Pohřbívání na Chrudimsku ve středověku a novověku“

Popis: Přednáška „Pohřbívání na Chrudimsku ve středověku a novověku“

Hl. organizátor: Regionální muzeum v Chrudimi

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Chrudim, 2. 11. 2017

Akce: „Obyvatelé Pražského hradu v raném středověku (Přemyslovci, elita a běžní lidé)“

Popis: Přednáška „Obyvatelé Pražského hradu v raném středověku (Přemyslovci, elita a běžní lidé)“

Hl. organizátor: Pražský hrad, 40. cyklus přednášek ke stálé expozici „Příběh Pražského hradu“

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Praha, Pražský hrad, 9. 11. 2017

Akce: Výstava „Hrací karty v archeologických nálezech aneb běžný život Vladislavského sálu na Pražském hradě“

Popis: Výstava „Hrací karty v archeologických nálezech aneb běžný život Vladislavského sálu na Pražském hradě“

Hl. organizátor: Muzeum T. G. Masaryka v Novém Strašecí, projekt ARAKA

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Nové Strašecí, 4. 5. – 11. 6. 2017

Akce: Výstava „Ležáky – odkrytá minulost“

Popis: Výstava „Ležáky – odkrytá minulost“ - scénář + libreto, zápůjčka předmětů (spolu s J. Musilem)

Hl. organizátor: Městské muzeum Skuteč

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Skuteč, 25. 4. – 4. 6. 2017

Akce: Reportáže: Kutná Hora/Sedlec – výzkum u kostnice; šperky z pohřebiště v Lumbeho zahradě; hrob bojovníka na Pražském hradě; ukládání ostatků Přemyslovců; projekt výzkumu Přemyslovců a hrob „Vikinga“

Popis: rozhovor pro média - Redakce vědy ČT

Hl. organizátor: Česká televize - Redakce vědy

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** ČT, Průběžně během roku

Akce: Bod bez návratu hledejme v neolitu. Pravěké období nás může mnohé naučit o současnosti

Popis: Reportáž v rádiu "Bod bez návratu hledejme v neolitu. Pravěké období nás může mnohé naučit o současnosti"

Hl. organizátor: Rádio Zet

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** Rádio Zet, 26. 1. 2017

Akce: Regionální informační centrum Keltské oppidum Závist

Popis: Spolupráce s IC Dolní Břežany.

Hl. organizátor: Informační centrum Dolní Břežany

Spoluorganizátor: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. **Místo a datum konání:** IC Dolní Břežany 2017

III. Hodnocení další a jiné činnosti

Podle své zřizovací listiny ARÚ žádnou další či jinou činnost nemá.

IV. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření

Auditorská zpráva z roku 2017 neobsahovala žádné připomínky nebo upozornění na nedostatky.

V. Finanční informace

Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj, jsou obsaženy v auditorské zprávě (Příloha 1).

VI. Předpokládaný vývoj činnosti ARÚ Praha

V souvislosti s organizačními změnami je od r. 2017 ve spolupráci s vedoucími oddělení připravována Koncepce dlouhodobé odborné strategie ARÚ:

1. Oddělení archeologie pravěku

1. 1. OAP – Odborné cíle

1. 1. 1. Stávající stav

Původní konstituování a současná existence Oddělení archeologie pravěku (OAP) vychází z potřeby sdružit badatele, kteří se zabývají archeologií období prehistorie a rané historie (tj. do období stěhování národů). Primární aktivitou oddělení je základní teoretický výzkum. Badatelské přístupy jednotlivých pracovníků byly a jsou záměrně divergentní, což přináší jednak plastický pohled interpretace jednotlivých prehistorických epoch, a jednak umožňuje reagovat na proměny metodických a teoretických trendů. Řešená témata významným způsobem přispívají k obohacování historického a kulturního fundamentu tvořícího základ, na kterém je vystavěna identita obyvatelstva ČR.

Oddělení OAP se jako celek detailně zaměřuje na takovou etapu minulosti, jejíž poznání je zcela závislé na získání a správné interpretaci archeologických pramenů, protože písemné prameny buď vůbec nejsou k dispozici (prehistorie), anebo jen ve velmi omezené míře (protohistorie). Struktura Oddělení archeologie pravěku je nastavena tak, že s výjimkou paleolitu a mezolitu je pro každou základní chronologickou etapu prehistorie (neolit, eneolit, doba bronzová, atd.) k dispozici minimálně jeden specialista. Jeho úkolem je potom detailně studovat dané téma v evropském kontextu a být tak v určitém smyslu národní autoritou a arbitrem. Tento cíl oddělení také úspěšně naplňuje, neboť v kontextu národního archeologického diskursu představuje absolutní oborovou špičku. To ostatně také potvrzuje počet přidělených grantových projektů, množství publikací a realizovaná i plánovaná zahraniční spolupráce.

Součástí Oddělení archeologie pravěku je také detašované pracoviště v Kutné Hoře vzešlé z bývalé archeologické terénní expedice na neolitickém sídlišti Bylany nacházejícím se poblíž. Detašované pracoviště v Kutné Hoře je zodpovědné za provádění archeologické památkové péče v regionu Kutná Hora a Kolín. Kromě standardní tímto směrem orientované činnosti jsou zde testovány nové metodické a metodologické postupy terénního výzkumu. I s jejich

příspěním byla zajištěna rozsahem největší jednorázová terénní aktivita ARÚ, kterou byla stavba silničního obchvatu města Kolín. Archeologická data získaná v průběhu terénní části výzkumu se stala součástí grantových projektů i publikačních výstupů oddělení. Na tomto detašovaném pracovišti Oddělení archeologie pravěku je také prováděna správa rozsáhlého a v evropském měřítku unikátního datového fondu jednoho z nejrozsáhlejších terénních výzkumů neolitického osídlení v Bylanech u Kutné Hory. Správa se týká, jak uložení vlastních archeologických nálezů, tak i datového skladu, který je tvořen databází a mapovým GIS systémem. Všechny součásti databanky jsou k dispozici odborníkům z celého světa.

Významnou položkou činnosti Oddělení archeologie pravěku je správa archeologických pramenů získaných a stále získávaných vlastní činností v rámci celého ARÚ a to po dobu jejich technického zpracování a vědeckého vyhodnocení, před předáním do sbírkotvorné instituce.

1. 1. 2. Strategie do budoucna

Stávající zaměření OAP je dobrým základem i pro budoucnost. Nadále bude těžištěm období prehistorie a protohistorie, i když vzhledem k masivně přibývajícím archeologickým informacím, je pravděpodobně, že nebudeme schopni pokrýt jedno každé období. Kromě tradiční chronologické specializace se OAP bude věnovat i širším tzv. průřezovým otázkám kulturní historie.

Oddělení archeologie pravěku se také tradičně zaměřovalo na středoevropský prostor. To se zřejmě bude zvolna měnit v souvislosti s potřebou nadregionální interpretace a mezinárodní spolupráce. Roli hrají také mimoevropské výzkumy pracovníků ARÚ, které budou nadále prováděny pod patronací OAP a to i v případech, kdy se na jejich realizaci podílejí členové jiných oddělení ARÚ.

Nutnost širší syntézy vyvolává potřebu věnovat se metodickému a teoretickému rámci mezikulturního výzkumu. To je oblast, která byla dosud v rámci OAP ztlačena.

1. 2. OAP - Strategické týmy

1. 2. 1. Stávající stav

Vědečtí pracovníci a doktorandi Oddělení archeologie pravěku se zaměřují na tři větší tematické okruhy, které jsou tradičně vymezeny chronologicky, a v jejichž rámci jsou pak řešeny dílčí projekty.

(A) Prvním a chronologicky nejstarším okruhem problémů, který je rámován jednou prehistorickou etapou, je neolit. Na společných projektech zde pracují specialisté na sídelní archeologii (včetně keramiky a kamenné industrie), antropologii archaických populací a digitální morfometrii, fenomén vzniku zemědělství, rondely.

(B) Druhým takovým širším tématem je archeologická problematika období konce eneolitu a počátku doby bronzové. Dílčími tématy jsou měděné artefakty, kulturní kontakty a distribuce artefaktů, depoty, archeometalurgie mědi a bronzu.

(C) Třetím tematickým horizontem je přelom pravěku a protohistorie. Sem spadá vzájemná spolupráce specialistů na dobu halštatskou, dobu laténskou a starší dobu římskou. Řešeny jsou např. otázky etablování elit v těchto obdobích, politické ekonomie mladšího pravěku a problém vztahu historických a archeologických pramenů.

1. 2. 2. OAP - Strategie do budoucna

S existencí výše uvedených tematických okruhů se počítá i do budoucna.

(D) K tomu se přidruží nově téma mezikulturního výzkumu, které bude mít za cíl jednak vytvářet metodický a teoretický rámec srovnávání napříč historickým a geografickým spektrem a jednak studium kulturní historie jako takové.

(E) Virtuální archeologie zaměřená na metody evidence a prezentace archeologických památek ve virtuálním světě je další novou tematickou složkou OAP. Využívány budou technologie terestriální i vzdušné (dron) fotogrammetrie, 3D skenování, pokročilé metody modelace, rozšířené a virtuální reality.

(F) Výzkum mimoevropské prehistorie bude v rámci OAP zastřešovat terénní expedice a další archeologický výzkum zaměřený mimo tradiční evropský geografický prostor. Aktuálně jde o aktivity pracovníků ARÚ v Turecku a Súdánu.

2. Oddělení archeologie středověku

2. 1. OAS – Odborné cíle

2. 1.1. Stávající stav

Hlavní výzkumné úkoly Oddělení archeologie středověku jsou z časového hlediska soustředěné do období raného a vrcholného středověku a období postmedieválního, tedy historických období s největším impaktem na tvorbu národní i lokální kulturní identity. Stejně jako v ostatních obdobích zkoumaných archeologickými metodami, hlavními prameny jsou pozůstatky sídelních struktur a doklady pohřební a hmotné kultury. Tradičně je toto období posuzováno z hlediska politické historie a je kladen důraz na fakt, že se jedná o období, kdy se na našem území postupně konstituují první státní útvary, probíhá postupná christianizace společnosti a následně dochází k vytvoření raného Českého státu. V posledních letech je patrná snaha vymanit se z těchto paradigmat souvisejících s historickým vývojem našeho území ve 20. století, revidovat výsledky staršího bádání a rozšířit spektrum přístupů s cílem budo-

vat autoritu výpovědi archeologického pramene a přispět tak do obecného diskursu novými pohledy a perspektivami. Nutnou podmínkou je mezioborová spolupráce s humanitními, přírodovědnými a technickými obory tak, abychom dokázali vnímat naše území v evropském kontextu a lépe chápali procesy ve vývoji společnosti a její kulturní, náboženské a ekonomické parametry.

Volba aktuálně řešených témat vychází z nálezového fondu Archeologického ústavu, který spravuje archeologickou dokumentaci několika významných raně středověkých lokalit od počátku jejich výzkumu. Druhým důležitým faktorem pro volbu témat je propojení výsledků archeologického bádání v rámci širšího středoevropského prostoru. Aktuálnost a přínos volených témat dokazuje úspěšné řešení projektů udělených českými i evropskými grantovými agenturami. Přírozenou součástí odborné práce pracovníků OAS je prezentace vědeckých výsledků široké veřejnosti prostřednictvím publikací, výstav, audiovizuálních dokumentů a webových stránek.

Současné Oddělení archeologie středověku (OAS) vzniklo v červenci 2017 sloučením stávajícího Oddělení archeologie středověku a pracoviště Pražský hrad, které do té doby bylo součástí Oddělení záchranných výzkumů (OZV). OAS aktuálně přebírá hlavní úkoly obou pracovišť, navazuje na stav před rokem 2003. Je tvořeno základním týmem a dvěma tematickými pracovišti (Pražský hrad, Vyšehrad).

2.1.2. Strategie do budoucna

Z hlediska dlouhodobé koncepce bude nutné vložit do obecného diskursu širší vnímání zkoumaného časového úseku a celkového širšího záběru v souladu s evropským myšlením. V tomto ohledu je na jedné straně nutná spolupráce s Oddělením archeologie pravěku a na straně druhé vytvoření předpokladů a podmínek pro vznik týmů a pracovišť se zaměřením na postmedievalní archeologii a archeologii modernity.

V návaznosti na tradici pracoviště a zodpovědnost za archeologické kulturní dědictví, které je zde shromážděno na základě dlouhodobých výzkumů vedených v řádu desítek let na významných lokalitách i na základě záchranných výzkumů významných center, je třeba budovat i základní výzkumné osy. První takovou osou bude výzkum architektury sídel, druhou pak výzkum artefaktů. Práci na obou osách lze rozdělit do tří základních okruhů. Prvním (i) bude vytvoření metodiky pramenných edicí, které sice nejsou krátkodobě výnosné z hlediska publikačních aktivit, ale z dlouhodobého hlediska jsou jedním z pilířů oboru. Metodika bude založena na široké mezioborové spolupráci s technickými, humanitními i přírodovědnými obory a navazovat na aktivity spojené s budováním archeologických infrastruktur (oddělení OIZAK). Druhým (ii) okruhem činnosti bude aplikování dané metodiky u vybraných sídel a souborů artefaktů. Hlavním cílem přitom bude úsilí o zbavení se zátěže minulosti v interpretacích památek, které jsou jedním ze základů české kulturní identity, zvýšení kvality archeologických dat. Jejich přehledné zpřístupnění odborné veřejnosti je základním předpokladem pro mezioborovou a mezinárodní spolupráci.

Třetím (iii) okruhem je pak komunikace se širší odbornou i laickou veřejností s cílem posílit povědomí o přínosech i rizicích manipulace s oborovými daty na základě politické či společenské poptávky.

Vedle této hlavní úlohy bude v návaznosti na dokončené projekty pokračovat několik dalších úkolů v oblasti základního výzkumu, především v okruhu bi-oarcheologie, a aplikovaného výzkumu (především ve spolupráci s týmem AMČR na údržbě a doplňování Integrovaného informačního systému archeologických pramenů Prahy).

Unikátní pramenný fond představuje pozůstalost předního českého kasteologa prof. Tomáše Durdíka. Ve spolupráci se Západočeskou universitou bylo dokončeno sloučení nálezových fondů z třicítky archeologických lokalit a jejich předání do příslušných sbírkotvorných organizací, aktuálně probíhá scelování terénní dokumentace, příprava a strukturování dat pro budoucí projekty.

2. 2. OAS - Strategické týmy

2. 2. 1. Stávající stav

Vědečtí pracovníci a doktorandi Oddělení archeologie středověku se integrují v rámci základní skupiny, jednoho týmu a dvou pracovišť.

(A) Základní skupinu tvoří především pracovníci původního oddělení archeologie středověku, kteří byli jeho členy před reorganizací v roce 2017. Jejich činnosti pokrývá široké spektrum aktivit včetně výzkumu drobné hmotné kultury, pohřebišť a centrálních míst v raném a vrcholném středověku.

(B) Tým Pražský hrad. Z odborného hlediska pracoviště systematicky zpracovává problematiku stavebních dějin Pražského hradu, jeho materiální kultury, problematiku postavení a významu Pražského hradu v kontextu českých a evropských dějin a dějin bádání a problematiku historie technologií (především stavebních, skla, šperku a keramiky), vydává publikační řadu *Castrum Pragense* a systematicky se podílí na uplatnění výsledků archeologického výzkumu Pražského hradu ve veřejném prostoru.

(B) Vyšehrad. V současné době pracoviště provádí monitoring stavebních a pozemních prací na NKP Vyšehrad, zpracovávání nálezové celky a dokumentace (prioritně s ohledem na řešené vědecké projekty), spravuje nálezové fondy. Plnění úkolů nad rámec běžné agendy je zajišťováno především z grantových projektů.

(C) Centrum výzkumu hradů se zformovalo nad potenciálem práce, kterou předčasně opustil prof. Tomáš Durdík. Ve spolupráci se Západočeskou universitou bylo dokončeno sloučení nálezových fondů z třicítky archeologických lokalit a jejich předání do příslušných sbírkotvorných organizací, aktuálně probíhá scelování terénní dokumentace, příprava a strukturování dat pro budoucí projekty.

2. 2. 2. Strategie do budoucna

(A) činnost většiny členů základního týmu bude v následujících třech letech podřízena především plnění úkolů spojených s řešením grantových projektů, které byly zahájeny v roce 2018. Další aktivity základního týmu budou v intencích hlavních výzkumných os oddělení směřovat především k uspořádání, vyhodnocení a publikaci terénních výzkumů na dlouhodobě sledovaných lokalitách.

(B) Dlouhodobým posláním pracoviště Pražský hrad bude péče o archeologické dědictví Pražského hradu, což znamená vedení záchranných výzkumů, správa archeologických sbírek a vytváření poznání o jedné z nejvýznamnějších lokalit v České republice. Z hlediska rozvoje vědecké práce a v souvislosti s hlavními výzkumnými osami celého oddělení budou rozvíjeny dva hlavní okruhy: Archeologický atlas Pražského hradu, projekty, které se soustředí na studium artefaktů a to především z období pozdního středověku a raného novověku. V souvislosti s péčí o historické areály je zde v rámci projektů prováděn výzkum technologií, které povedou ke zlepšení a zefektivnění památkových postupů.

(C) V souladu s hlavními osami koncepce oddělení bude strukturována činnost i na pracovišti Vyšehrad, které má všechny předpoklady velkých odborných možností. Prozatím byla definována hlavní výzkumná témata z hlediska časových úseků a funkcí Vyšehradu, a to: raně středověké mocenské centrum, kapitula, město Hory Vyšehrad, bastionová pevnost. Ve středně dobém horizontu bude třeba vybudovat systém prostorové dokumentace archeologických výzkumů a v součinnosti majiteli a správci jednotlivých území usilovat o systematickou koncepční péči o archeologické areály. Rozvoj a struktura personálního složení bude v následujících třech letech spojena především s potřebami řešeného grantového projektu

Další strategické týmy budou vznikat na základě výše zmíněných základních výzkumných os. V krátkodobém horizontu 1-2 let lze očekávat vytvoření nejméně dvou strategických týmů zaměřených na výzkum postmedieválního období a na studium vrcholně středověkých hradů. Díky systematické přípravě spojené především s uspořádáním pramenných fondů a budováním zahraničních kontaktů mají oba předpokládané týmy výraznou šanci uplatnit své výsledky na mezinárodní úrovni.

3. Oddělení informačních zdrojů a archeologie krajiny

3. 1. OIZAK – Odborné cíle

3. 1. 1. Stávající stav

Činnost Oddělení informačních zdrojů a archeologie krajiny (OIZAK) je zaměřena na témata související s krajinou a jejím využitím jako archeologického pramene. OIZAK se zabývá utvářením a funkcemi krajiny v minulosti, sídelní

historií v dlouhém časovém a prostorovém měřítku a rozvojem metod získávání informací o minulé krajině a přírodním prostředí. Aktivita OIZAK jsou specifické tím, že kromě vědecké práce v užším slova smyslu zahrnují i péči o archiv terénní dokumentace ARÚ a tvorbu základního informačního systému české archeologie v oblasti managementu terénních výzkumů a údajů o jejich výsledcích. Tento systém je jako Archeologický informační systém ČR (AIS CR) zapsán do Cestovní mapy velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace MŠMT a v současné době začíná být obecně sdílenou infrastrukturou užívanou většinou odborných institucí v ČR.

3. 1. 2. Strategie do budoucna

Vědecká práce OIZAK se zaměřuje na archeologické prameny v jejich nejširším vymezení, tj. na krajinu a životní prostředí minulosti, a to prostřednictvím několika tematických okruhů. Prvním je studium osídlení Čech v dlouhodobé časové perspektivě prostřednictvím tzv. „velkých dat,“ tj. rozsáhlých odborných databází (především Archeologické mapy ČR, jádra infrastruktury AIS CR), souborů environmentálních dat, dat z nedestruktivního terénního výzkumu apod. Téma zahrnuje společenský rozměr krajiny v pravěku a středověku, tj. krajiny chápané jako „prostředí, jemuž člověk dává účel“, nikoliv jen jako souhrn přírodních prvků a ekonomických zdrojů. Významným rysem výzkumu OIZAK je návaznost na teorii sídelních areálů, jednoho z výrazných přínosů české archeologie mezinárodnímu bádání (teorie bylo v 80. letech formulována E. Neustupným a v dalších desetiletích rozpracována), teorii a metody nedestruktivní archeologie a výsledky dlouhodobého leteckého průzkumu. Jako konkrétní témata lze uvést např. otázku nadkomunitních areálů v pravěku a elitních rezidenčních areálů ve středověku, vztah pohřebišť ke krajině a obytným areálům, interpretace krajiny v pojmech sociálních jednotek (struktura pravěkých sídlišť), geomorfometrie krajiny apod.

Teoretický výzkum OIZAK vícenásobně souvisí s rozvojem infrastruktury AIS CR. V ohledu dalšího rozvoje infrastruktury se OIZAK zabývá: (i) provozem AMČR/AIS ČR a tvorbou technických nástrojů a organizačních opatření pro hlubší propojení různých částí systému a dalších informačních zdrojů (např. Praha archeologická, SAS ČR, bibliografické databáze); (ii) vlastním terénním průzkumem formou letecké prospekce a dokumentace (např. s použitím dronů), geofyzikálního měření a povrchového průzkumu zaměřeného na řešení konkrétních výzkumných témat v rámci grantových projektů (např. osídlení Šumavy); (iii) obecnou kultivací práce s odbornými daty a jejich archivace, a to formou workshopů, podnětů k vedení ústavu a dalším organizacím, hodnocením kvality nálezových zpráv, řízením digitálního repozitáře ARÚP; (iv) systematickým doplňováním AMČR o údaje o starších terénních výzkumech (odhadem pro území Čech dosud v AMČR chybí záznamy o více než 30% archeologických akcí) a významných kategoriích dalších lokalit (např. hradišť, hradů, tvrzí, mohylových pohřebišť, těžebních areálů apod.); (v) zpracováním starých fondů Archivu ARÚ a jejich využitím k prezentaci ARÚ pro odbornou i širší veřejnost.

Dalším tématem výzkumu OIZAK jsou formační procesy a vznik archeologických pramenů. Tento okruh má dvě hlavní roviny: studium (i) depozičních procesů prostřednictvím míry zachovalosti movitých artefaktů a (ii) skladby odborných databází z hlediska procesů jejich vzniku a jejich spolehlivosti.

Samostatným úkolem (byť rovněž souvisejícím s tvorbou výzkumné infrastruktury) je rozvoj České radiouhlíkové laboratoře a systematické budování databáze radiouhlíkových dat pro oblast Čech.

3. 2. OIZAK - Strategické týmy

3. 2. 1. Stávající stav

V rámci OIZAK jsou etablovány tři skupiny pracovníků:

(A) Tým pro sídelní a krajinnou archeologii, který řeší výzkumné otázky výše zmíněných okruhů a vede řadu grantových projektů v rámci programů Velké infrastruktury MŠMT, OP VVV, NAKI II, GAČR a Strategie AV21.

(B) Archiv ARÚ, který se zabývá správou archivu analogové terénní dokumentace, zpracováním pozůstalostí apod.

(C) skupina AMČR zaměřující se na tvorbu a správu digitálních informačních systémů AMČR, Digitální archiv AMČR, Archeologický atlas ČR a dalších v rámci infrastruktury AIS CR.

3. 2. 2. Strategie do budoucna

V letech 2016-2017 proběhla reorganizace OIZAK, a to v souvislosti s ukončením některých grantových projektů a zahájením dalších. Personální stav a jeho organizace jsou nyní optimalizovány podle potřeb výzkumných projektů, které budou probíhat do let 2020/2022.

4. Oddělení přírodních věd a archeometrie

4. 1. OPA – Výzkumné cíle

4.1.1. Popis stávajícího stavu

Hlavním výzkumným tématem Oddělení přírodních věd a archeometrie (dále OAP) je vztah člověka k přírodním zdrojům, proces jejich získávání, přetváření a kulturně-ekonomické důsledky, které z těchto procesů vyplývají pro lidskou společnost v různých obdobích, prostředích a ekonomikách (lovecko-sběračských, zemědělských, pasteveckých atd.), jakož i klíčová období kulturně ekonomických změn. Řešené problémy zahrnují strategie obživy, intra- a interkulturní kontakty, mobilitu artefaktů i živých jedinců a proměny přírodního

prostředí. Nedílnou součástí studia jsou technologické postupy, otázky základní i pokročilé produkce a distribuce živin, surovin, artefaktů, ale i idejí a know-how.

Cílem je přispět k otázkám souvisejících se společenským a ekonomickým vývojem lidských společností na základě vývoje mezinárodně uznávaných metodických postupů uplatněných na široké škále archeologických „materiálů“ od kovu, kamene, keramiky a skla na jedné straně, k biologickým materiálům na straně druhé. Metodologickým záměrem oddělení je zvyšování výpovědních možností těchto „materiálů“ v rámci různých nálezových kontextů a také studium vlivu post-depozíčních procesů na archeologické prameny.

V rámci výzkumného programu OAP se prezentované otázky zkoumají v rámci následujících tematických skupin: (i) Paleoekonomie základní produkce (na základě studia kosterních pozůstatků, rostlinných makrozbytků a archeogenetiky se řeší zejména otázky výživy lidí i zvířat, zdravotní stav, základní strategie obživy a jejich potenciální kulturní ovlivnění, demografický vývoj atd.). Tento výzkum mimo jiné směřuje k vytváření socio-ekonomických modelů archeologických společností. (ii) Technologie a produkční procesy: tzv. výrobní řetězce, vývoj specializace, studium vyspělosti produkčních technologií, společenská organizace produkce a šíření technologických inovací mezi komunitami; (iii) Studium provenience a mobility archeologických materiálů: distribuční okruhy surovin, materiálů, hotových výrobků i živých jedinců (lidí i zvířat) pomohou k poznání provázanosti a vyspělosti minulých produkčních procesů a komunikačních sítí; (iv) Vztah společnosti a její materiální kultury (skrze archeologické prameny): odraz hmotné kultury ve společenské struktuře, projevy kulturní identity a také vztah společností ke světu živých a mrtvých (např. studium rituálních kontextů); (v) Interakce lidské společnosti s přírodním prostředím a společenské procesy, které ji doprovází (částečně souvisí s (i) a (iii)): adaptace a způsoby přetváření přírodního prostředí (technologie, kultivace, domestikace, specializace ...). Zkoumány jsou také důsledky této interakce - udržitelnost zdrojů, změny kulturní krajiny (role člověka ve vývoji vegetace, eroze atd.) a reakce společnosti na tyto změny; (vi) Vypovídající možnosti archeologických pramenů: studium tafonomických procesů, metody odběru a analýz vzorků a jejich vzájemná srovnávací hodnota.

4.1.2. Strategie do budoucna

Stávající tematické okruhy budou provázány jednotícími otázkami se společným jmenovatelem minulosti a současnosti globální populace: produkce potravin, organizace výroby, migrace a mobilita, změny přírodního prostředí, to vše představuje zastřešující a současně vysoce aktuální výzkumná témata. Navrhovaná koncepce do jisté míry odpovídá konceptu „lidské ekologie“ – human ecology (vztah mezi lidskou společností a přírodním prostředím), s aplikacemi interpretativních postupů systémové teorie (systems theory), teorie „středního dosahu“ (middle range theory), strukturální historie (structural history), a teorie ekosystémů (ecosystem theory). OAP nebude zaměřeno prin-

ciálně na kulturně-historický výklad dějin, ale bude sledovat exaktní interdisciplinární postupy při získávání, analýze a interpretaci dat. OAP se nebude zaměřovat na konkrétní období vývoje lidské společnosti, nebo na konkrétní území či lokality; naopak jeho chronologický a teritoriální rámec zůstane záměrně široký v konceptu „timeless history“. Oddělení tak bude schopné poskytovat odborné expertizy pro širokou škálu výzkumných záměrů a otázek a je otevřeno spolupráci s ostatními výzkumnými odděleními ARÚ.

Ve střednědobém výhledu (3-5 let) budou členové oddělení pracovat na svých započatých projektech a výzkumných záměrech. Co se týče financování činnosti oddělení, cílem je kromě národních soutěží najít uplatnění i v mezinárodních konsorciálních projektech H2020, resp. následujícího 9. rámcového programu, operačních programech atd. Materiálové zaměření poskytuje rovněž možnost zapojení se do aplikovaného výzkumu.

Naplnění výzkumného záměru oddělení se mimo jiné projeví společnou publikací, která syntetizujícím pohledem představí paleoekonomii z pohledu jednotlivých vědních disciplín. Realizace publikace je plánována v horizontu 3 let (2018-2020).

4. 2. OPA - Strategické týmy

4.2.1 Popis stávajícího stavu

Oddělení je specifické tím, že je složené ze specialistů na různé vědní disciplíny a celkový charakter oddělení je tak výrazně multidisciplinární. Vědecké týmy s dlouhodobou personální perspektivou, s výjimkou týmu archeogenetiky, zde nejsou. Pracovníci oddělení se zapojují zejména do aktuálních projektů v rámci oddělení i v rámci spolupráce napříč ústavem a tuto strategii bychom rádi zachovali i do budoucna. V rámci oddělení samotného je však možné i žádoucí budovat větší syntetizující projekty či výzkumné záměry, které zkoumají a interpretují základní otázky lidské ekologie a paleoekonomiky.

4.2.2. Strategie do budoucna

V rámci tradice spolupráce, témat a zejména aplikované metodiky a sledovaného „materiálu“ se oddělení bude členit na tři vědecké skupiny:

(A) Environmentální: odborným zaměřením této skupiny bude zejména výzkum a interpretace interakcí člověka s přírodním prostředím. V centru zájmu budou procesy lidské adaptace a využívání přírodních zdrojů, změny přírodního prostředí a v něm žijících živočišných (vč. člověka) a rostlinných druhů. Specializace v rámci skupiny budou tyto: 1) archeobotanika a palynologie, 2) fyzická antropologie a archeozoologie, 3) pedologie.

(B) Archeogenetická: tým se v současnosti i do budoucna bude zaměřovat na populační dějiny Afriky a Arábie s tématy evoluce a migrace anatomicky moderních lidí z Afriky a vliv neolitické tranzice na genetickou strukturu a zdraví jednotlivých lidských populací. Takto definovaný záměr odpovídá Strategii rozvoje AVČR – tým archeogenetiky totiž svým současným výzkumem genetických otisků překlenuje hranice mezi tradičními kategoriemi vědecké práce v humanitních a přírodovědných oborech. Vzhledem k rozmachu inovativních přístupů v archeogenetice (a genetice obecně) se tento tým bude aktivně zapojovat do sebevzdělávání v oblasti bioinformatiky a získá tak nezbytné know-how pro své budoucí vědecké projekty. Přesah od základního výzkumu genetické variability člověka podmíněného kulturními a historickými faktory bude nadále vyúsťovat do perspektivních výzkumných směrů, jakými jsou evoluční medicína nebo farmakogenetika.

(C) Materiálová: specializovat se bude zejména na metody archeometrie aplikované na archeologické materiály. Přitom se bude soustředit na aplikaci nejmodernějších metod a postupů (metalografie, RTG, XRF, SEM-EDS, (LA)-ICP-MS atd.), realizovanou také formou interdisciplinární spolupráce se specializovanými pracovišti (např. Přírodovědecká fakulta UK, VŠCHT, Technická univerzita v Liberci apod.) pro maximalizaci výsledků v procesu odborného průzkumu, konzervování a restaurování objektů archeologického kulturního dědictví. Z hlediska surovin a materiálu se budou aktivity týkat pěti okruhů: 1) vývoj textilní výroby v pravěku a středověku, 2) archeometalurgický výzkum kovových artefaktů, 3) technologické analýzy předmětů z barevných a drahých kovů, vč. korozních procesů, 4) technologické a provenienční otázky pravěkého skla a 5) technologie štípané industrie společností mladšího paleolitu až neolitu.

5. Oddělení terénní archeologie (OTA)

5.1. OTA – Výzkumné cíle

5.1.1. Stávající stav

Oddělení terénní archeologie je výsledkem reorganizace bývalého oddělení záchranných archeologických výzkumů. Po připojení pracoviště na Pražském hradě k oddělení středověku a převedení restaurátorských laboratoří do oddělení přírodních věd a archeometrie se základem oddělení terénní archeologie stala dřívější skupina záchranných výzkumů.

Oddělení OTA se zaměřuje především na terénní archeologické výzkumy v oblastech, které jsou dlouhodobě cílem odborného zájmu ARÚ. Jedná se zejména o Slánsko, Mělnicko, východní okraj Prahy a další lokality. Mezi významné rozsáhlé terénní akce realizované v rámci oddělení a ve spolupráci s detašovaným pracovištěm ARÚ v Kutné Hoře patřil například záchranný archeologický výzkum předcházející výstavbě obchvatu města Kolín. Nedílnou součástí zaměření OTA je také metodika terénních archeologických výzkumů, vytváření jejich standardů a testování nových metodologických postupů v praxi.

Významným okruhem zájmu OTA je přípravná fáze záchranných archeologických výzkumů (ZAV), jejíž součástí je mimo jiné i vyhodnocení archeologického potenciálu lokalit nejen na základě informací získaných z archivních dat, ale také za využití nedestruktivních, či semidestruktivních metod jako je například detektorový průzkum, či dálková prospekce s pomocí dronu, průzkum povrchovými sběry a podobně. V této oblasti se OTA soustředí i na poskytování služeb spojených s přípravou stavebních akcí a vyhodnocováním archeologických rizik.

5.1.2 Strategie do budoucna

Dlouhodobým cílem OTA je vedení terénních archeologických výzkumů na špičkové odborné úrovni a sdílení z nich získaných dat se specialisty z ostatních vědeckých oddělení ARÚ. Takto získaná data by se měla stát součástí projektů a publikačních výstupů. Z hlediska publikační činnosti lze očekávat vedle základních informativních a materiálových článků o vlastních vybraných ZAV také výstupy zaměřené na metodiku terénní práce. V oblasti aplikovaného výzkumu se členové oddělení budou podílet také například na definování základních oborových standardů a tvorbě metodických příruček. I do budoucna je možné za jednu z hlavních činností považovat přípravu studií archeologických rizik v souvislosti s plánovanou stavební aktivitou na celém území ČR. Neméně důležitou součástí výstupů OTA je také popularizační činnost (přednášky, výstavy, atd.), která přibližuje výsledky archeologické práce široké veřejnosti.

VII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

ARÚ Praha není organizací, která by se speciálně zabývala problematikou životního prostředí v užším slova smyslu. Pokud bychom však do sféry životního prostředí zahrnuli i kulturní dědictví, můžeme roli ARÚ považovat za poměrně významnou; tímto tématem se podrobněji zabýváme v kap. II.8.

Dodržování předpisů v oblasti životního prostředí v ARÚ, např. při práci s chemikáliemi v restaurátorských laboratořích nebo při terénních výzkumech, je samozřejmostí a nedošlo zde k žádným pochybením.

VIII. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

Pracovně právní vztahy na pracovištích ARÚ upravují Organizační, Pracovní a Provozní řády. Tyto řády jsou dostupné na úřední desce v rámci vnitřní počítačové sítě ARÚ; pracovníci jsou bezodkladně informováni o každé případné změně. ARÚ umožňuje svým pracovníkům účast na jazykových kurzech pořádaných v rámci AV ČR.

IX. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V r. 2017 poskytl ARÚ informace o své činnosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů v následujícím počtu případů:

- Počet podaných žádostí o informace: 2
  - (i) Petr Spejchal (6. 3. 2017) Žádost o poskytnutí přehledu počtu přijatých oznámení stavebního nebo jiného záměru na území s archeologickými záměry podle § 22 odst. 2) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů za roky 2014, 2015 a 2016; Žádost o poskytnutí platného a účinného znění spisového a skartačního řádu Archeologického ústavu AV ČR; Žádost o poskytnutí výroční zprávy za rok 2014, 2015 a 2016; Žádost o poskytnutí informace, kde jsou Archeologickým ústavem AV ČR zveřejňovány informace poskytnuté na žádost v souladu s § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu. Informace byly žadateli zpřístupněny dne 20. 3. 2017.
  - (ii) Mgr. Alena Vichová – (29. 3. 2017) Žádost o poskytnutí opisů „Oznámení o plnění povinného podílu osob se zdravotním postižením na celkovém počtu zaměstnanců“ zaměstnavatele podle § 83 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti za rok 2016. Opis byl žadatelce zaslán dne 30. 3. 2017.
- Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0
- Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí ARÚ o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které ARÚ vynaložil: 0
- v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na právní zastoupení: 0
- Výčet poskytnutých výhradních licencí: 0
- Počet stížností podaných podle §16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0
- Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: -

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Adresát zprávy

Archeologický ústav AV ČR, v. v. i.
Letenská 4
110 00 Praha 1
IČ: 679 85 912

Zpráva je určena statutárnímu orgánu veřejné výzkumné instituce panu Mgr. Janu Maříkovi, PhD., řediteli.

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i. (dále také „Instituce“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2017, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2017 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Instituci jsou uvedeny v bodě A přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv organizace Archeologický ústav AV ČR v. v. i. k 31. 12. 2017 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2017 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Instituci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán veřejné výzkumné instituce.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během provádění auditu nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Instituci, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržovaných ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost statutárního orgánu, rady instituce a dozorčí rady Instituce za účetní závěrku

Statutární orgán Instituce odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán Instituce povinen posoudit, zda je organizace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy je plánováno zrušení Instituce nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Institut veřejné kontroly v Instituci zajišťuje rada instituce, jež schvaluje výroční zprávu a účetní závěrku.

Za dohled nad účetním výkaznictvím v Instituci odpovídá dozorčí rada.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

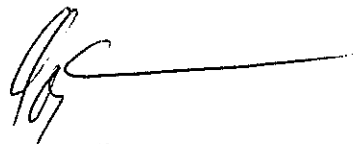
Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné

(materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, umyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.

- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Instituce relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti statutární orgán Instituce uvedl v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky statutárním orgánem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Instituce nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Instituce nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Instituce ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán, radu instituce a dozorčí radu Instituce mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Ing. Petr Sojka
auditor, ev. č. oprávnění 2313

DILIGENS s.r.o.
Severozápadní III. 367/32,
141 00 Praha 4 - Spořilov
ev. číslo auditorského oprávnění 196

V Praze dne 15. května 2018

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Rozvaha

(v tis. Kč)

sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

k 31.12.2017

Název účetní jednotky: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. l.

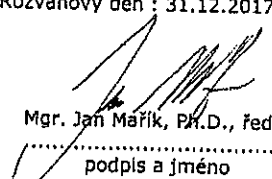
Sídlo: Letenská 123/14, 118 01 Praha 1

IČ: 67985912

	Název	SU	čís. řád.	Stav	
				Stav k 1.1.2017	Stav k 31.12.2017
A	Dlouhodobý majetek celkem			41 793	40 620
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	01	1	4 277	4 168
	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	2	0	0
	2. Software	013	3	4 124	4 015
	3. Ocenitelná práva	014	4	0	0
	4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	5	153	153
	5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	6	0	0
	6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	7	0	0
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	8	0	0
II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	02+03	9	124 120	125 496
	1. Pozemky	031	10	913	913
	2. Umělecká díla, předměty, sbírky	032	11	0	0
	3. Stavby	021	12	49 790	49 790
	4. Hmotné movité věci a jejich soubory	022	13	55 212	63 640
	5. Pěstitelské celky trvalých porostů	025	14	0	0
	6. Dospělá zvířata a jejich skupiny	026	15	0	0
	7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	16	11 112	10 738
	8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	17	0	51
	9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	18	7 093	364
	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	19	0	0
III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	06	20	0	0
	1. Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	061	21	0	0
	2. Podíly - podstatný vliv	062	22	0	0
	3. Dluhové cenné papíry	063	23	0	0
	4. Zápůjčky organizačním složkám	066	24	0	0
	5. Ostatní dlouhodobé zápůjčky	067	25	0	0
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	26	0	0
IV	Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	07 - 08	28	-86 604	-89 044
	1. Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	072	29	0	0
	2. Oprávky k softwaru	073	30	-3 738	-3 883
	3. Oprávky k ocenitelným právům	074	31	0	0
	4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	078	32	-153	-153
	5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	079	33	0	0
	6. Oprávky ke stavbám	081	34	-20 925	-21 917
	7. Oprávky k samostatným hmotným movitým věcem a souborům	082	35	-50 675	-52 353
	8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	085	36	0	0
	9. Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	086	37	0	0
	10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	088	38	-11 113	-10 738
	11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	089	39	0	0

B.		Krátkodobý majetek celkem		40	43 881	46 487
I.		Zásoby celkem	11-13	41	3 154	3 004
	1.	Materiál na skladě	112	42	293	225
	2.	Materiál na cestě	111,119	43	0	0
	3.	Nedokončená výroba	121	44	171	92
	4.	Polotovary vlastní výroby	122	45	0	0
	5.	Výrobky	123	46	2 684	2 681
	6.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	124	47	6	6
	7.	Zboží na skladě a v prodejnách	132	48	0	0
	8.	Zboží na cestě	131,139	49	0	0
	9.	Poskytnuté zálohy na zásoby		50	0	0
II.		Pohledávky celkem	31-39	51	3 926	4 798
	1.	Odběratelé	311	52	2 724	1 529
	2.	Směnky k inkasu	312	53	0	0
	3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	313	54	0	0
	4.	Poskytnuté provozní zálohy	314	55	994	895
	5.	Ostatní pohledávky	316	56	11	1 014
	6.	Pohledávky z a zaměstnanci	335	57	228	122
	7.	Pohledávky z institucemi sociálního zabezpečení a VZP	336	58	0	0
	8.	Daň z příjmů	341	59	0	135
	9.	Ostatní přímé daně	342	60	0	0
	10.	Daň z přidané hodnoty	343	61	0	0
	11.	Ostatní daně a poplatky	345	62	0	69
	12.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	346	63	0	0
	13.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů ÚSC	x	64	0	0
	14.	Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti	358	65	0	0
	15.	Pohledávky z pevných termínových operací	373	66	0	0
	16.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	375	67	0	0
	17.	Jiné pohledávky	378	68	4	527
	18.	Dohadné účty aktivní	388	69	154	562
	19.	Opravná položka k pohledávkám	391	70	-189	-55
III.		Krátkodobý finanční majetek celkem	21 - 26	71	35 979	38 060
	1.	Peněžní prostředky v pokladně	211	72	228	232
	2.	Ceniny	212	73	360	265
	3.	Peněžní prostředky na účtech	221	74	35 391	37 563
	4.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	75	0	0
	5.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	76	0	0
	6.	Ostatní cenné papíry	254	78	0	0
	7.	Peníze na cestě	262	79	0	0
IV.		Jiná aktiva celkem	38	81	822	625
	1.	Náklady příštích období	381	82	787	615
	2.	Příjmy příštích období	385	83	35	10
A+B		Aktiva celkem		85	85 674	87 107

A	Vlastní zdroje celkem		86	78 743	75 241
I.	Jmění celkem	90-92	87	78 731	75 241
	1. Vlastní jmění	901	88	42 574	41 401
	2. Fondy	91	89	36 157	33 840
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků	921	90	0	0
II.	Výsledek hospodaření celkem	93-96	91	12	0
	1. Účet výsledku hospodaření	963	92	12	0
	2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	931	93	0	0
	3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	932	94	0	0
B.	Cizí zdroje celkem		95	6 931	11 866
I.	Rezervy celkem	94	96	0	0
	1. Rezervy	941	97	0	0
II.	Dlouhodobé závazky celkem	38, 95	98	0	0
	1. Dlouhodobé úvěry	951	99	0	0
	2. Vydané dluhopisy	953	100	0	0
	3. Závazky z pronájmu	954	101	0	0
	4. Přijaté dlouhodobé zálohy	952	102	0	0
	5. Dlouhodobé směnky k úhradě	x	103	0	0
	6. Dohadné účty pasivní		104	0	0
	7. Ostatní dlouhodobé závazky	958	105	0	0
III.	Krátkodobé závazky celkem	28, 32-38	106	5 508	8 977
	1. Dodavatelé	321	107	662	12
	2. Směnky k úhradě	322	108	0	0
	3. Přijaté zálohy	324	109	44	43
	4. Ostatní závazky	325	110	0	0
	5. Zaměstnanci	331	111	2 584	2 610
	6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům	333	112	25	38
	7. Závazky k institucím sociálního zabezpečení a VZP	336	113	1 350	1 408
	8. Daň z příjmů	341	114	199	0
	9. Ostatní přímé daně	342	115	349	383
	10. Daň z přidané hodnoty	343	116	30	192
	11. Ostatní daně a poplatky	345	117	1	66
	12. Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	347	118	1	3 892
	13. Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	x	119	0	0
	14. Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	367	120	0	0
	15. Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	368	121	0	0
	16. Závazky z pevných termínových operací a opcí	373	122	0	0
	17. Jiné závazky	379	123	62	40
	18. Krátkodobé úvěry	231	124	0	0
	19. Eskontní úvěry	282	125	0	0
	20. Vydané krátkodobé dluhopisy	283	126	0	0
	21. Vlastní dluhopisy	284	127	0	0
	22. Dohadné účty pasivní	389	128	201	293
	23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	289	129	0	0
IV.	Jiná pasiva celkem	38	130	1 423	2 889
	1. Výdaje příštích období	383	131	788	2 277
	2. Výnosy příštích období	384	132	635	612
A+B	Pasiva celkem		134	85 674	87 107

Datum sestavení :		Rozvahový den : 31.12.2017	
Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. Letenská 4, 118 01 Praha 1 IČO: 67985912 DIČ: CZ67985912 3			
Naděžda Pulcová, vedoucí THS		Mgr. Jan Mařík, Ph.D., ředitel	
otisk razítka 15-05-2018		podpis a jméno odpovědné osoby	
sestavil			

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Výkaz zisku a ztráty

(v tis. Kč)

sestavený dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

k 31.12.2017

Název účetní jednotky: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

Sídlo: Letenská 123/14, 118 01 Praha 1
IČ: 67985912

	Název ukazatele	SÚ	čís. řád.	Činnost	
				hlavní	hospodářská
				1	2
A.	Náklady		1	92 802	
I.	Spotřebované nákupy celkem	50+51	2	28 385	
	1. Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných látek	501, 502, 503	3	5 476	
	2. Prodané zboží	504	4	0	
	3. Opravy a udržování	511	5	1 147	
	4. Náklady na cestovné	512	6	1 487	
	5. Náklady na reprezentaci	513	7	135	
	6. Ostatní služby	518, 514	8	20 140	
II.	Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	56+57	9	4	
	7. Změna stavu zásob vů vlastní činnosti	56	10	4	
	8. Aktivace materiálu, zboží a vnitřní organizačních služeb	571, 572	11	0	
	9. Aktivace dlouhodobého majetku	573, 574	12	0	
III.	Osobní náklady	52	13	58 797	
	10. Mzdové náklady	521, 523	14	43 125	
	11. Zákonné sociální pojištění	524	15	13 815	
	12. Ostatní sociální pojištění	525	16		
	13. Zákonné sociální náklady	527	17	1 857	
	14. Ostatní sociální náklady	528	18		
IV.	Daně a poplatky	53	19	108	
	15. Daně a poplatky	53	20	108	
V.	Ostatní náklady	54	21	1 200	
	16. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	541, 542	22	3	
	17. Odpis nedobytné pohledávky	543	23	203	
	18. Nákladové úroky	544	24		
	19. Kurzové ztráty	545	25	50	
	20. Dary	546	26		
	21. Manka a škody	548	27		
	22. Jiné ostatní náklady	547, 549	28	944	
VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opr.položek celkem	55	29	4 427	
	23. Odpisy dlouhodobého majetku	551	30	4 561	
	24. Prodaný dlouhodobý majetek	552	31		
	25. Prodané cenné papíry a podíly	553	32		
	26. Prodaný materiál	554	33		
	27. Tvorba a použití rezerv a opravných položek	556, 559	34	-134	
VII.	Poskytnuté příspěvky	58	38	0	
	28. Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními	581	39	0	
VIII.	Daň z příjmů	59	40	-119	
	29. Daň z příjmů	59	41	-119	

	Název ukazatele	SÚ	čís. řád.	Činnost	
				hlavní	hospodářská
				1	2
B.	Výnosy			92 802	
I.	Provozní dotace	69	2	70 525	
	1. Provozní dotace	691	3	70 525	
II.	Přijaté příspěvky	68	6		
	2. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami		7		
	3. Přijaté příspěvky (dary)	681	8		
	4. Přijaté členské příspěvky	682	9		
III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	60	11	13 403	
IV.	Ostatní výnosy	64	16	8 868	
	5. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	641, 642	17		
	6. Platby za odepsané pohledávky	643	18		
	7. Výnosové úroky	644	19	29	
	8. Kurzové zisky	645	20	1	
	9. Zúčtování fondů	648	21	3 527	
	10. Jiné ostatní výnosy	649	22	5 311	
V.	Tržby z prodeje majetku	65	24	6	
	11. Tržby z prodeje DNM a DHM	651	25		
	12. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	653	26		
	13. Tržby z prodeje materiálů	654	27	6	
	14. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	655	28		
	15. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	657	29		
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním		38	-119	
D.	Výsledek hospodaření po zdanění		40	0	

Datum sestavení :

Rozvahový den : 31.12.2017

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.
 Letenská 4, 118 01 Praha 1
 IČO: 62985912 DIČ: CZ62985912

15-05-2018

otisk razítka

Naděžda Pulcová, ved. THS

sestavil

Mgr. Jan Mafík, Ph.D., ředitel
 odpovědná osoba

Příloha k závěrce roku 2017

1)

a)

informace o účetní jednotce

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i. je veřejná výzkumná instituce se sídlem na adrese Praha 1, Letenská 4/123. Má další detašovaná pracoviště na těchto adresách :

Pražský Hrad, Jiřská ul. čp. 2
Kutná Hora, Hloušecká 609, 284 01 Kutná Hora
Praha 2 - Vyšehrad, Štulcova 4
Žatec, Fügnerova 1100
Praha 8, V Holešovičkách 41
Opava, Bezručovo náměstí 1
Kvílice 1, 273 75 pošta Třebíz
Závist, Dolní Břežany - Lhota 58
Bylany u Kutné Hory

IČ 67985912
DIČ CZ67985912

hlavní předmět činnosti

Účelem zřízení ARÚP je uskutečňovat vědecký výzkum v oblasti archeologie a souvisejících oborů, přispívat k využití jeho výsledků a zajišťovat infrastrukturu výzkumu. Předmětem hlavní činnosti je vědecký výzkum v oblasti archeologického terénního výzkumu, technické, laboratorní, restaurátorské a vědecké zpracování a interpretace získaných souborů pramenů a informací, rozvoj archeologické teorie, metod, metodiky a informatiky, koordinace záchranné archeologické činnosti, provádění záchranných archeologických výzkumů, budování centrální archeologické informační databáze a odborné archeologické knihovny. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace, provádí konzultační a poradenskou činnost a poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení. Ve spolupráci s VŠ uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci včetně organizování společného výzkumu. Pořádá vědecká setkání, konference, semináře.

hospodářská a další činnost

ARÚP hospodářskou ani další činnost nevykonává.

statutární orgány

Ředitelem a statutárním zástupcem je Mgr. Jan Mařík, Ph.D.

Dne 14. prosince 2016 byla shromážděním vědeckých pracovníků zvolena rada ARÚP pro pětileté funkční období v tomto složení :

předseda rady - doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

místopředseda rady - Mgr. Petr Květina, Ph.D.

tajemník rady - Mgr. Soňa Krásná

interní členové - Mgr. Gabriela Blažková, Ph.D., PhDr. Helena Březinová, Ph.D.,

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc., Mgr. Petr Květina, Ph.D., Mgr. Jan Mařík, Ph.D.,

Mgr. Jaroslav Řídký, Ph.D.

externí členové - doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D., doc. Mgr. Karel Nováček, Ph.D.,

doc. PhDr. Peter Pavúk, Ph.D.

Kontrolním orgánem je dozorčí rada v tomto složení :

předseda - PhDr. Pavel Baran, CSc.

místopředseda - Mgr. Michal Ernée, Ph.D.

tajemník - PhDr. Miroslav Dobeš, Ph.D.

členové - doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc., PhDr. Jan Prostředník, Ph.D., PhDr. Pavel Titz, Ph.D.

b)

založení účetní jednotky

Pracoviště bylo zřízeno usnesením 50. zasedání prezidia Československé akademie věd ze dne 21. prosince 1982 s účinností od 1. ledna 1983 pod názvem:
Archeologický ústav ČSAV, Praha a stalo se pracovištěm Akademie věd České republiky s účinností ke dni 31. prosince 1992.

Na základě zákona č. 341/2005 Sb. se právní forma Archeologického ústavu AV ČR, Praha, dnem 1. ledna 2007 mění ze státní příspěvkové organizace na **veřejnou výzkumnou instituci** a název ústavu je :

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. (ARÚP)

je právnickou osobou zřízenou na dobu neurčitou se sídlem v Praze 1, Letenská 123/4 PSČ 118 01.

Zřizovatelem ARÚP je Akademie věd České republiky - organizační složka státu - se sídlem v Praze 1, Národní 1009/3, PSČ 118 01.

Zápis do rejstříku veřejných výzkumných institucí, který vede MŠMT byl proveden k 1.1.2007 pod spisovou značkou 17113/2006-34/ARUP.

vklady do vlastního jmění

Do vlastnictví ARÚP přešel dnem 1.1.2007 tento majetek :

majetek	název	zapsané v KN
nemovitý	Praha 1, Letenská - budovy	LV : 140
nemovitý	Kutná Hora, Hloušecká - budova	LV : 12319
nemovitý	Kvílice - budova	LV : 61
nemovitý	Hněvkovice u Humpolce -budova	LV : 209
nemovitý	Filipova Huť - budova	LV : 58
nemovitý	Lhota u Dolních Břežan	LV : 23
nemovitý	Bylany u Kutné Hory-budovy	LV : 743

c)

účetní období

Účetním obdobím je kalendářní rok. Účetnictví je vedeno v Kč.

d)

použité účetní metody

Při vedení účetnictví vychází ARÚP ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění a navazujících předpisů a dále vyhláškou č. 504/2002 Sb. v platném znění.

ARÚP účtuje v soustavě podvojného účetnictví, pro zpracování finančního účetnictví používá ekonomický systém IFIS společnosti BBM spol. s r.o. a pro zpracování mzdového účetnictví používá systém Elanor Global Java Edition (EDGE) společnosti Elanor spol s r.o.

Úschova účetních záznam se řídí směrnicí ředitele č.2/2013 Spisový a skartační řád ARÚP.

oceňování majetku a závazků

Jednotlivé složky majetku se oceňují v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění. Majetek lze pořídit nákupem (pořizovací cena), vlastní činností (náklady na pořízení), darováním, zjištěním přebytku při inventarizaci (reprodukční pořizovací cena např. odborný posudek nebo cena obvyklá v místě a čase). Závazky jsou oceněny jmenovitou hodnotou.

Zásoby jsou při pořizování oceňovány následujícími způsoby:
pořizovací cenou
vlastními náklady

Účtování o zásobách je prováděno periodickým systémem evidence zásob tzv. způsobem A

stanovení úprav hodnot majetku

Odpisové plány dlouhodobého majetku jsou sestaveny podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a zákona č. 586/1992 o daních z příjmu jako podklad k ohodnocení odpisovaného majetku v jeho používání.

ARÚP odpisuje majetek metodou lineárních rovnoměrných účetních odpisů. Každá složka dlouhodobého majetku je samostatně ohodnocena a zaevidována na inventurní kartu a je rozhodnuto podle charakteru a intenzity předpokládaného užívání o procentní výši ročního odpisu. Výše odpisů je schvalována pro každý rok, přičemž pro rok 2017 jsou platné tyto odpisové sazby :

Kategorie 1	budovy	2%
Kategorie 2	stavby	2%
Kategorie 3	přístroje a zařízení	25 %
Kategorie 4	výpočetní technika	25 %
Kategorie 5	dopravní prostředky	15 %
Kategorie 6	software	20 %
Kategorie 7	ocenitelná práva	50 %

Od roku 2010 tvoří ARÚP opravné položky k pohledávkám v rámci činnosti, která podléhá dani z příjmu. Tvorba těchto položek se řídí zákonem 593/1992 a vnitřní směrnici č. 3/2017.

stanovení devizových kurzů

ARÚP pro přepočet cizí měny na českou měnu používá metodu denního kurzu. Vychází z příslušného kurzu ČNB. Ke konci rozvahového dne se majetek, závazky a pohledávky v cizích měnách přepočtou kurzem ČNB k 31.12. daného roku a vzniklé kurzové rozdíly se zaúčtují na vrub nebo ve prospěch účtů 545 (náklady) nebo 645 (výnosy), v případě hotovosti na pokladně nebo bankovních účtech se kurzový rozdíl účtuje stejným způsobem.

e)

oceňování finančního majetku

Finanční majetek ARÚP v účetnictví neviduje.

f)

výnosy a náklady mimořádného objemu

Mimořádný výnosem v roce 2017 bylo použití rezervního fondu ve výši 170 877,74 Kč na krytí ztráty hospodářského výsledku za rok 2017.

Mimořádným nákladem v roce 2017 byl odpis nedobytné pohledávky ve výši 188 883,79 Kč, firmy Hilldane na základě zastavení exekuce.

g)

společník v jiných účetních jednotkách

ARÚP není společníkem v žádné účetní jednotce.

h)

dlouhodobý majetek - rekapitulace za rok 2017

strana 4

Název	v tis. Kč		úbytky rok 2017	stav k 31.12.2017
	stav 01.01.2017	přírůstky rok 2017		
Dlouhodobý nehm. majetek	4 277,00	0,00	109,00	4 168,00
Oprávky k DNM	-3 891,00	-254,00	109,00	-4 037,00
Dlouhodobý hmotný majetek	124 120,00	3 387,00	2 011,00	125 496,00
Oprávky k DHM	-82 713,00	-4 306,00	2 011,00	-85 008,00
Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00

Pozn. Úroky nejsou součástí ocenění majetku

i)

odměny za audit a právní poradenství

V nákladech roku 2017 je evidován audit ve výši 104 957,97 Kč.

j)

podíly v jiných účetních jednotkách

ARÚP nadržuje podíl žádné třetí osoby.

k)

dluhy na pojistném a daních

ARÚP nedluží na pojistném ani na daních k 31.12.2017 žádné dlužné částky. V účetnictví jsou předepsány pouze odvody na pojistném a daních za vyčíslené mzdy za 12/2017 a dále jsou předepsány odvody DPH za 12/2017, dani silniční za rok 2017.

Všechny částky budou řádně uhrazeny v lednu 2018.

l)

informace o akcích, podílech, dluhopisech, cenných papírech, práv

ARÚP nevlastní a v účetnictví neeviduje žádné akcie, dluhopisy, podíly, cenné papíry a práva.

m)

dluhy se splatností vyšší než 5 let

ARÚP nemá žádné závazky z daného účetního období, u kterých zbytková doba splatnosti k rozvahovému dni přesahuje 5 let.

n)

finanční nebo jiné dluhy

ARÚP finanční ani jiné dluhy nemá.

o)

informace o výsledku hospodaření v členění na hlavní a hospodářskou činnost pro účely DP

Hospodářský výsledek za rok 2017 je vyrovnaný.

Vedlejší ani další činnost ARÚP nevykonává.

p)

Osobní náklady v členění podle výkazu zisku a ztrát :

v tis. Kč	
mzdy	43 125,00
pojištění	13 815,00
sociální náklady	1 857,00
ostatní sociální náklady	0,00
celkem	58 797,00

kategorie	Průměrný evidenční počet	Členové řídicích, kontr. nebo jiných orgánů určených statutem, stanovami nebo jinou listinou	
0	0,00		
1	32,29	7	
2	2,17		
3	35,47		
4	20,68		
5	0,00		
6	0,00		
7	8,84		
8	0,00		
9	1,92		
celkem	101,37	7	

q)

odměny členům řídicích, kontrolních orgánů

V roce 2017 byly vyplaceny odměny členům statutárních a kontrolních orgánů ve výši :

134 000,-Kč

r)

účasti členů řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů a jejich rodinných příslušníků v osobách, s nimiž účetní jednotka uzavřela v r. 2017 smluvní vztah

ARÚP neuzavřel v roce 2017 žádnou obchodní smlouvu nebo jiné smluvní vztahy s institucemi v souladu s tímto bodem.

s)

výše záloh, úvěrů poskytnutých členům orgánům uvedeným v bodě q)

ARÚP neeviduje v roce 2017 žádné zálohy a úvěry poskytnuté členům orgánů uvedených v bodě q).

t)

způsob zjištění základu daně z příjmu

ARÚP dlouhodobě spolupracuje s daňovým poradcem Ing. Pavlem Kriegsmanem, který odborně posuzuje postup výpočtu daňového základu s uplatněním daňových slev. Při výpočtu daňového základu je postupováno v souladu se zákonem 586/1992 Sb.zákon o dani z příjmu v aktuálním znění.

u)

významné položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty

Přijaté dotace z AV ČR v tis. Kč :

Rozpočtový limit	institucionální				účelové	celkem
	výdajů 2017 v tis. Kč	výzkumný záměr	podpora VO	podpora činnosti pracovišť		
Neinvestiční :	0	51 332	0	4 720	0	56 052
Investiční	0	0	0	2 675	0	2 675
celkem	0	51 332	0	7 395	0	58 727

v)
přehled přijatých darů

strana 6

ARÚP v roce 2017 nepřijal žádný dar.
ARÚP v roce 2017 neposkytl žádný dar.

w)
přehled veřejných sbírek

ARÚP nepořádal žádnou veřejnou sbírku.

x)
způsob vypořádání výsledku hospodaření z r. 2016

Hospodářský výsledek za rok 2016 - zisk ve výši 12 416,62 Kč - byl v celé výši převeden do rezervního fondu.

y)
individuální produkční kvóta a jiné obdobné kvóty

ARÚP o individuálních ani žádných jiných kvótách nebo limitech neúčtuje.

2)
majetek oceňovaný podle §25 odst.1 písm. k)

ARÚP ve svém účetnictví majetek oceňovaný podle §25 odst.1 písm. k) (kulturní památky, sbírky, církevní stavby ...) nevede.

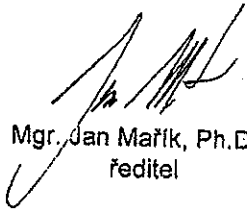
3)
vlastnictví lesních pozemků

ARÚP nevlastní žádný lesní pozemek.

Archeologický ústav ČR, Praha, v. v. i.
Letenská 4, 118 01 Praha 1
IČO: 67985912 DIČ: CZ67985912

3

Praha, dne 15-05-2018

Mgr. Jan Mařík, Ph.D.
ředitel